

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ СПЕЦІАЛІЗОВАНЕ ГОСПОДАРСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ЛІСИ УКРАЇНИ» (ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»)
ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»

БЛОКОРОВИЦЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО
вул. Гагаріна, 1, с. Білокоровичі, Житомирська область,
тел.: +38 (0413) 56-39-30, bilokorovytske.lg@e-forest.gov.ua

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор
Філія «Столичний лісовий офіс»
ДП «Ліси України»

Сергій ЗАЄЦЬ

ЗВІТ

**за результатами післяпроектного моніторингу впливу планованої
діяльності на довкілля
Філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»
(Білокоровицького надлісництва)**

у відповідності до Висновків з оцінки впливу на довкілля планової діяльності:
№ 21/01-2021998528/1 «Спеціальне використання лісових ресурсів у порядку
проведення суцільних санітарних рубок. Суцільні санітарні рубки – площа
994,4 га. Коростенський район, Житомирська область»

Державне агентство лісових ресурсів України
Національна академія наук України
Український ордена «Знак Пошани» науково-дослідний інститут
лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького

ПОЛІСЬКИЙ ФІЛІАЛ УКРАЇНСЬКОГО ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
АГРОЛІСОМЕЛІОРАЦІЇ ім. Г. М. ВИСОЦЬКОГО
(Поліський філіал УкрНДІЛГА)

10004, с. Довжик, вул. Нескорених, 2, телефон: +380959455800
Житомирський р-н, Житомирська обл. e-mail: polysskiy_branch@ukr.net

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Поліського філіалу УкрНДІЛГА,
канд. с.-г. наук, с. н. с.
Віктор ШЕВЧУК
« 31 » грудня 2025 р.

ЗВІТ

про науково-дослідну роботу за темою № 11.02/2025:
«Післяпроектний моніторинг щодо спеціального використання лісових
ресурсів шляхом суцільних рубок головного користування та суцільних
санітарних рубок на площу понад 1 гектар на території
філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України»
(Білокоровицьке надлісництво)
за 2025 рік
(заклучний)

Керівник НДР:
старший науковий співробітник
канд. с.-г. наук, с. н. с.

Віктор ШЕВЧУК

РЕФЕРАТ

Звіт про НДР: 26 сторінок, 6 таблиць. Звіт складається з вступу, 3 розділів, висновків, переліку використаних джерел та додатка.

Мета роботи: дослідити поширення рідкісних видів флори і фауни, рідкісних оселищ на ділянках планової діяльності на території Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Методика досліджень: методи лісової таксації, лісознавства, лісівництва, лісової типології, фітоценології, ботаніки, зоології, екології, созології.

Результати НДР будуть використані у практичній діяльності Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», зокрема по збереженню та відновленню цільових об'єктів моніторингу.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ, СМАРАГДОВА МЕРЕЖА, БЛОКОРОВИЦЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО, ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС», ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ», БІОТОП, ФІТОЦЕНОЗ, РІДКІСНІ ВИДИ ФЛОРИ І ФАУНИ, РІДКІСНІ ОСЕЛИЩА, СУЦЬЛЬНІ САНІТАРНІ РУБКИ, ЛІСОВІДНОВЛЕННЯ.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	4
1. МЕТОДИКА ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ	5
1.1. Перелік цільових об'єктів, що підлягають моніторингу на території, де планується проведення планової діяльності.....	5
1.2. Періодичність та головні завдання моніторингу біорізноманіття та біотопів.....	5
1.3. Показники, які досліджуються у цільових об'єктів на видовому рівні.....	65
1.4. Показники, які досліджуються у цільових об'єктів – рідкісних природних оселищ (біотопів)	7
2. РЕЗУЛЬТАТИ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БЛОКОРОВИЦЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА ФЛПІ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ» (ВИСНОВОК ОВД № 21/01-2021998528/1 (ДП «ОЛЕВСЬКЕ ЛГ»)).....	9
2.1. Об'єкти післяпроектного моніторингу	9
2.2. Характеристика ділянок планової діяльності.....	10
2.3. Рідкісні види рослин і тварин на території надлісництва	11
2.4. Об'єкт Смарагдової мережі Poliskyi (UA0000001)	12
2.5. Дослідження щодо впливу на види та оселища об'єктів Смарагдової мережі	15
2.6. Облік заготовленої деревини та лісопродукції.....	15
2.7. Ідентифікація належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів	15
2.8. Інформація щодо проведення лісовідновлення.....	16
3. ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА УСУНЕННЯ ВПЛИВУ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ВИЯВЛЕНІ МІСЦЯ ЗРОСТАННЯ/ПЕРЕБУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ.....	17
ВИСНОВКИ.....	18
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	20
ДОДАТОК А. КВАРТАЛЬНО-ВИДІЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК ІДЕНТИФІКОВАНИХ МІСЦЬ ЗРОСТАННЯ ВИДІВ РОСЛИН І ТВАРИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ У БЛОКОРОВИЦЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ ФЛПІ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ».....	21

ВСТУП

Дослідження є черговим етапом післяпроектного моніторингу цільових об'єктів планової діяльності на території Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», який здійснюється у відповідності до Висновку ОВД № 21/01-2021998528/1 від 08.04.2022 р. (суцільні санітарні рубки). У процесі реформування лісового господарства ДП «Олевське ЛГ» ліквідовано, а його базу приєднано до Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України». Моніторинг виконано на основі натурального обстеження ділянок планової діяльності (суцільних санітарних рубок), запланованих на 2025 р.

Головним завданням післяпроектного моніторингу флори, фауни і біорізноманіття було отримати перед проведенням планової діяльності актуальні дані про цільові об'єкти у виділах/частинах виділів, призначених під планову діяльність у поточному році.

Згідно з вимогами оцінки впливу на довкілля, планова діяльність здійснюється з першочерговим врахуванням інтересів збереження видів рослин і тварин, включених до додатку 1 Резолюції № 6 (1998) Бернської конвенції, а також до додатків самої Конвенції, та типів природних оселищ (біотопів) з додатку 1 Резолюції № 4 (1996) Бернської конвенції, інших зразків природних оселищ (біотопів), їхніх комплексів, які повинні охоронятися згідно з Habitat Directive, середовищ існування для мігруючих видів тварин. Бернська Конвенція – Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування у Європі (Берн, 19 вересня 1979 р.). Далі у цьому документі – Бернська Конвенція.

Для виділів/частин виділів, де зареєстровано рідкісні види та оселища, на основі експертної оцінки та з урахуванням статей 39, 40 Закону України «Про рослинний світ», статей 39, 40 Закону України «Про тваринний світ», визначено необхідний режим збереження та, за потреби, запропоновано заходи для збереження цільових об'єктів.

Допустимість або недопустимість планової діяльності у зазначених виділах визначали відповідно до вимог щодо режиму збереження популяцій, встановлених в останньому виданні Червоної книги України, а для інших видів та для типів природних оселищ (біотопів) та оселищ видів керувалися експертними оцінками.

Термін «біологічне різноманіття» (біорізноманіття) у даному звіті вживається у визначенні Конвенції про охорону біологічного різноманіття від 1992 р., ратифікованої Законом № 257/94-ВР від 29.11.1994 р.

1. МЕТОДИКА ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ

1.1. Перелік цільових об'єктів, що підлягають моніторингу на території, де планується проведення планової діяльності

1. Види фауни і флори, зазначені у додатку 1 Резолюції 6 (1998) Бернської Конвенції, а також у додатках до самої Конвенції. Для тварин враховуються осілі види, види, які розмножуються на даній території, залітні, кочові (мігруючі), рідкісні види, види на межі ареалу.

2. Природні середовища існування видів флори і фауни: місця зростання, розмноження, годівлі, полювання, водопою, зимівлі, ночівлі (наприклад, для кажанів), льохів, міграції, житло/хатки і природні схованки.

3. Типи природних оселищ (біотопів) з додатку 1 Резолюції 4 (1996) Бернської Конвенції.

4. Об'єкти Червоної книги України [3, 4, 16, 17] та Зеленої книги України [5].

Переліки видів фауни, флори та природних оселищ наведено за документами:

1. Конвенція про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція)[1].

2. Резолюція № 6 (1998) Постійного комітету Бернської конвенції «Про перелік видів, щодо потребують спеціальних заходів на їх збереження» з додатками.

3. Резолюція № 4 (1996) Постійного комітету Бернської конвенції «Про зникаючі природні середовища (оселища), що потребують спеціальних заходів для їх збереження» з додатком 1.

Ідентифікацію типів природних оселищ (біотопів) проводять, користуючись довідниками:

- Національний каталог біотопів України [2];

- Тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони [8].

У випадку, коли біотоп на ділянці планової діяльності, для цих ділянок допускається наведення типу лісу за лісовпорядними даними та рослинної асоціації за домінантною класифікацією [9, 10, 11].

1.2. Періодичність та головні завдання моніторингу біорізноманіття та біотопів

На території надлісництва зростають як хвойні, так і мішані, листяні ліси бореального типу. Тому моніторинг біорізноманіття проведено у терміни: з 20 квітня до 20 травня та з 10 червня до 20 липня поточного року. Дані терміни цілком забезпечують повне виявлення цільових об'єктів – видового складу рослинного світу, гніздових видів птахів, ссавців, комах тощо.

Завданнями моніторингу були: отримання даних про цільові об'єкти на ділянках, запланованих під планову діяльність; розробка плану заходів, визначених режимів збереження цільових об'єктів біорізноманіття та обмежень, внесення змін і доповнень. Для цього використано такі документи: Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018.Part 1: The Report Format Field-By-Field Guidance [12]; <https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-network> [7]; Національний каталог біотопів України [2]; Тлумачний посібник оселищ Резолюції № 4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони [8].

1.3. Показники, які досліджуються у цільових об'єктів на видовому рівні

Для всіх виявлених цільових об'єктів флори і фауни наводиться їх коротка характеристика. Вона включає такі показники:

1. Назву виду.

2. Квартал, виділ.

3. Автора знахідки, дату.
4. Коротку характеристику виявленої популяції.
5. Статус збереження виду.
6. Перспективи збереження виду.
7. Головні загрози.
8. Заходи, які будуть вжиті для збереження виду та його оселища при проведенні планової діяльності.

Статус збереження

Статус збереження – це загальна оцінка стану популяції певного виду тварин/рослин або типу природних оселищ (біотопів). Оцінюють за двома критеріями:

1. Наскільки добре збережені на території лісокористування природні середовища існування виду (місця для жител і схованок, для зимівлі, гніздування/розмноження/виведення потомства, місця годівлі/полювання, коридори для міграцій/вільних пересувань по території). При цьому враховують як загальну площу придатних середовищ існування, так і ступінь збереженості їхніх природних рис, важливих для існування певного виду тварин/рослин.

2. Здатність популяції до відновлення, наприклад, до самовідновлення, у разі припинення факторів порушень і турбування, або до відновлення за допомогою спеціальних, технічно доступних та економічно виправданих заходів і технологій.

Загальну екологічну оцінку статусу збереження виду тварин/рослин подають з використанням Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018. Part 1: there port for matfield-by-fieldguidance [12]. Статус збереження оцінюється за трибальною шкалою: сприятливий, несприятливий та невизначений.

Перспективи збереження

Перспективи збереження виду оцінюють у довготривалій перспективі і за сукупністю даних про вид, а саме:

- 1) зайнята площа або ареал, площі популяцій;
- 2) розміри і динаміка популяцій;
- 3) площі і якість природних середовищ існування для виду тварин або рослин (оселищ виду).

Рекомендована шкала відносної оцінки: а – перспективи хороші (сприятливі); б – несприятливі і неадекватні (для збереження виду); в – погані (дуже несприятливі); г – невідомо або не можливо встановити.

Перспективи збереження враховуються в оцінці статусу збереження. Статус збереження не може оцінюватися як сприятливий, якщо перспективи збереження не можна оцінити наступним чином: динаміка популяції конкретного виду тварин/рослин показує, що вид здатен до самопідтримання в довготривалій перспективі як життєздатний компонент у його природних середовищах існування; природний ареал виду не скорочується і ймовірно не почне скорочуватися у найближчому майбутньому (12 і більше років); в даний час зберігаються і ймовірно продовжать існувати достатні за площами/розмірами природні середовища існування (оселища виду) для збереження його популяцій у довготривалій перспективі.

Головні порушуючі фактори і загрози

Головні порушуючі фактори – це несприятливі впливи на популяцію/популяції, що були зареєстровані за період досліджень або на час проведення обстежень. Загрози – це майбутні прогнозовані несприятливі впливи, що очікуються у найближчі 6-12 років і впливатимуть у довготривалій перспективі на життєздатність популяцій або якість їхніх природних середовищ існування. Враховують порушуючі фактори і загрози власне для виду тварин/рослин і для його природних середовищ існування (оселищ виду). Користуються переліком порушуючих факторів і загроз, прийнятим для моніторингу і звітності для мережі NATURA2000 ЄС.

Доступ до переліків: через сайт www.coe.int за запитом «List of pressures and threats

under the Resolution No.8 (2012)», або через веб-сторінку Reference portal for reporting under Article 17 of the Habitats Directive за пошуком «List of pressures and threats» [6, 12].

При цьому, перелік найвищих категорій загроз наступний:

A – сільське господарство;

B – лісове господарство;

C – видобування корисних копалин;

D – енергетика (виробництво енергії) та пов'язана з цим інфраструктура;

E – будівництво транспортної інфраструктури та власне транспорт;

F – житлова, виробнича, промислова забудова, території та забудова, пов'язані з масовим відпочинком;

G – використання та вирощування біоресурсів (інше, ніж сільське господарство та лісове господарство);

H – порушення, спричинені втручанням людини (військові дії, заходи з цивільного захисту, протиаварійні заходи тощо);

I – чужинні види живих організмів, види, що важко піддаються контролю;

J – забруднення різного роду;

K – зміни природних середовищ існування, викликані людською діяльністю;

L – природні процеси (за винятком катастрофічних);

M – природні катастрофи;

N – зміна клімату;

X – порушуючі фактори і загрози невідомі або не встановлені.

Кожен з порушуючих факторів та загроз рекомендується оцінювати за ступенем впливу, користуючись наступною шкалою:

V – високий: вплив значний, прямий, на значній площі, є однією з головних причин значного скорочення площі або розміру популяції або погіршення їхніх середовищ існування, або вплив перешкоджає відновленню популяції або їхніх середовищ існування до сприятливого стану;

P – помірний: вплив помірної сили, прямий або переважно опосередкований, поширюється на середню за площею територію (фактори і загрози слабкої дії не повинні включатися до переліку головних порушуючих факторів і загроз).

Заходи для збереження/відновлення

Сюди належать необхідні заходи, які вже здійснюються, та заходи, які необхідно здійснювати для підтримання і відновлення популяцій (або природних оселищ) до сприятливого статусу збереження.

Застосовано такі ступені оцінки:

a – основні найбільш вагомні заходи вже відомі, але ще не застосовуються;

b – основні найбільш вагомні заходи вже застосовуються.

Користуються переліком природоохоронних заходів, прийнятим для моніторингу і звітності для мережі NATURA2000 ЄС.

Доступ до переліку: через сайт www.coe.int за запитом «List of conservation measures under the Resolution No.8 (2012)», або через веб-сторінку Reference portal for reporting under Article 17 of the Habitats Directive за пошуком «List of conservation measures»; Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018 – Part 1: there port for matfield-by-fiel dguidance, Annex B. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8»; Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018 – Part 2: Definitions and Methods, Розділ 1. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8» [6].

1.4. Показники, які досліджуються у цільових об'єктах – рідкісних природних оселищ (біотопів)

Для рідкісних типів природних оселищ (біотопів) наводять:

1. Лісництво, номери кварталу та виділу та площу (га);

2. Habitat code – умовне позначення типу природних оселищ, згідно з переліком, прийнятим для моніторингу і звітності за Резолюцією 8 (2012) до Бернської конвенції [6]

3. Офіційну назву типу природних оселищ згідно з переліком, прийнятим для моніторингу і звітності за Резолюцією 8 (2012) до БК (доступ через сайт www.coe.int за пошуком «Species and habitats check lists for there porting under Resolution No 8. (2012)»).

4. Репрезентативність. Репрезентативність типу природних оселищ означає міру «природності» певного оселища (біотопу) у конкретному локалітеті, ступінь відповідності його (оселища) складу тим рисам і показникам, що вважаються еталонними для даного типу природних оселищ. Оцінюється за наявністю характерних видів рослин у структурі природного оселища. Має 4 ступені:

- A – найвища,
- B – висока,
- C – посередня,
- D – найнижча.

Для оцінки репрезентативності певного типу природних оселищ, склад його рослинного покриву порівнюють з характеристиками у довідниках: тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони [8]; Inter pretation Manual of the habitats listed in Resolution No.4 (1996)/ Group of Experts on Protected Areas and Ecological Networks. 2015. Оригінальна версія доступна через eunis.eea.europa.eu [13].

Статус збереження – це загальна оцінка якісного стану певного типу природних оселищ у даному локалітеті, таксаційному виділі.

Відновлення, статус і перспективи збереження певного типу природних оселищ оцінюють за 3-а ступенями оцінки:

A – природне оселище у дуже хорошому стані: структура дуже добре збережена, а перспективи збереження екологічних функцій (екосистемних послуг) – хороші, незалежно від здатності до відновлення;

B – природне оселище у хорошому стані: структура добре або достатньо збережена, перспективи збереження екологічних функцій (екосистемних послуг), хороші, відновлення легке або можливе, рідше – відновлення складне,

C – природне оселище у поганому стані: частково порушена структура, перспективи збереження екологічних функцій (екосистемних послуг) задовільні або несприятливі, відновлення легке або можливе, або відновлення дуже складне чи з певних причин неможливе.

Для оцінки статусу збереження використовують:

1. Explanatory Notes and Guidelines for the period 2013-2018 – Part 1: there port for matfield-by-fiel dguidance, Annex D. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8».

2. Explanatory Notes and Guidelines for the period 2013-2018 – Part 2: Definitions and Methods, Розділ 2. Доступ через веб-сайт www.coe.int на сторінці «Reference Portal for the Reporting under Resolution No.8».

2. РЕЗУЛЬТАТИ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ ПЛАНОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БЛОКОРОВИЦЬКОГО НАДЛІСНИЦТВА ФІЛІЇ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ» (ВИСНОВОК ОВД № 21/01-2021998528/1 (ДП «ОЛЕВСЬКЕ ЛГ))

2.1. Об'єкти післяпроектного моніторингу

Планову діяльність щодо проведення суцільних санітарних рубок в насадженнях, з подальшим лісовідновлення, шляхом створення лісових культур та сприянням природному поновленню відповідно до лісорослинних умов на території надлісництва планується проводити у формі суцільних рубок. Планована діяльність (Акту лісопатологічного обстеження та Висновок ОВД № 21/01-2021998528/1) буде проводитися у 5 лісництвах, зокрема Кам'янському, Олевському, Руднянському, Хочинському та Хочинському (Юрівському). Нижче наведено таксаційну характеристику ділянок планової діяльності, обстежених у 2025 році (таблиця 2.1).

Таблиця 2.1

Таксаційна характеристика ділянок планової діяльності

№ з/п	№ кварталу	№ виділу	№ ділянки	Площа, га	Склад	Вік, років	Повнота	Тип лісу
Кам'янське лісництво								
1				0,4	7Влч2Бп1Сз	61	0,60	С4ВЛЧ
2				2,7	10Сз	66	0,70	В4ДСА
3				0,9	5Сз4Бп1Ос	65	0,60	В3ДСА
4				1,0	5Сз4Бп1Ос	65	0,60	В3ДСА
Олевське лісництво								
5				0,9	4Дз3Сз3Бп+Влч+Гз	130	0,65	С3ГДС
6				0,9	4Дз2Ос2Сз2Бп+Влч	130	0,50	С4ГДС
7				0,5	8Дз1Сз1Бп+Гз	140	0,60	С3ГД
Руднянське лісництво								
8				0,9	10Сз	52	0,80	В3ДС
9				0,5	10Сз	65	0,70	В2ДС
Хочинське лісництво								
10				0,2	6Сз2Дз2Бп	65	0,70	В3ДС
Хочинське (Юрівське) лісництво								
11				0,6	8Сз2Бп	36	0,85	В3ДС
12				0,6	9Сз1Бп	61	0,70	В3ДС
13				0,7	9Сз1Бп	71	0,70	В3ДС

2.2. Характеристика ділянок планової діяльності

Результати чергового етапу післяпроектного моніторингу ділянок планової діяльності, обстежених у 2025 році, виконано у формі таблиці 2.2. У таблиці наведено

біотопи та види рослин та тварин, які захищаються Червоною книгою України (ЧКУ) (Накази Міндовкілля), Резолюцією Бернської конвенції (РБК) та Європейського червоного списку (ЄЧС). Біотопи подаються за Національним каталогом біотопів України з відповідними номерами і назвами.

Таблиця 2.2

Характеристика насаджень на ділянок планової діяльності

№ з/п	№ кварталу	№ виділу	Номер та назва біотопу (оселища) за Національним каталогом біотопів України	Види тварин та рослин під захистом ЧКУ, РБК і ЄЧС
Кам'янське лісництво				
1			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
2			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	Рододендрон жовтий
3			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	Рододендрон жовтий
4			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	Рододендрон жовтий
Олевське лісництво				
5			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
6			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
7			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
Руднянське лісництво				
8			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
9			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
Хочинське лісництво				
10			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
Хочинське (Юрівське) лісництво				
11			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
12			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-
13			ДЗ. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом	-

У переважній більшості деревна рослинність представлена хвойними лісами. Майже усі ділянки планової діяльності відносяться до автоморфних ландшафтів (гігротоп – свіжий та вологий). Узагальнення даних характеристики ділянок планової діяльності – суцільних санітарних рубок свідчать про те, що вони є біотопами, пройденими лісовими пожежами або вітровалами та буреломами. Сформоване природне оселище (біотопи) належить до «перехідних». На цих площах сформувався наступний біотоп за НКБУ: ДЗ Біотопи з недавно знищеним деревним ярусом (EUNIS: G5.8 Вируби і згарища).

На ділянках відведених у суцільну санітарну рубку материнський намет, підріст, підлісок і трав'яно-чагарничковий ярус, мохи та лишайники є знищені лісовою пожежею. У результаті цього відбулася зміна освітлення та живого надґрунтового покриву, в основному на рудеранти, зокрема еректитес нечуйвітровий, злинку канадську, зніт вузьколистий. Відновлення допожежних фітоценозів проходить повільно, на цих ділянках добре відновлюються окремі види дерев і чагарників, зокрема береза повисла і крушина ламка. Щодо трав'яного покриву, то він представлений молінією голубою та вересом звичайним, доволі часто розростається куничник наземний. На окремих куртинах можуть зберігатися лісова або узлісна рослинність – чорниці, брусниці, злаки, осоки та мохи. Проективне покриття нині коливається у діапазоні 50-90 %. У загальному частка «перехідних» біотопів на території надлісництва на ділянках планової діяльності становить 100 %.

2.3. Рідкісні види рослин і тварин на території надлісництва

У процесі післяпроектного моніторингу у місцях планової діяльності встановлювали наявність рідкісних видів рослин і тварин, які підлягають охороні за Червоною книгою України, Бернською конвенцією та Європейським червоним списком.

Післяпроектні моніторингові дослідження свідчать, що на ділянках планової діяльності, обстежених у 2025 році, на території Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» відсутні види рослин і тварин, які підлягають охороні згідно Червоної книги України.

За результатами післяпроектного моніторингу на ділянках планової діяльності, обстежених у 2025 році, на території надлісництва виявлено локалітети рідкісних видів рослин відміченого у Резолюції Бернської конвенції. Перелік та передбачені методикою моніторингу характеристики наведені у таблиці 2.3, а їх представництво та кількість локалітетів видів рослин та тварин наведено у таблиці 2.4. Усі локалітети представлені рододендром жовтим (*Rhododendron luteum* Sweet) і, який активно відновлюється і розростається на площах пройдених лісовими пожежами. Тому загроза втрати цього виду відсутня, спеціальних заходів охорони вони не потребують. Рододендрон жовтий на території надлісництва знаходиться у північно-центральної частині ареалу, де трапляємість цього виду та щільність його популяцій є високою в Україні. Цьому виду на території надлісництва загроза мінімальна, адже дослідження продемонстрували, що згаданий вид добре поновлюється після пожеж, швидко займаючи панівне становище у молодих лісах у процесі відновлення. Крім того, на території надлісництва рододендрон жовтий охороняється в об'єктах природно-заповідного фонду.

Таблиця 2.3

Квартально-видільний перелік та коротка характеристика рідкісних видів рослин на ділянках планової діяльності

№ п / п	Назва виду рослин чи тварин	№ кварталу / виділу	Автор знахідка, дата	Статус / перспектива збереження виду	Головні загрози	Заходи, які будуть вжиті для збереження виду
Кам'янське лісництво						
1	Рододендрон жовтий (<i>Rhododendron luteum</i> Sweet)		Лісовпорядкування, 2018 р.	Сприятливий / невідома	Природні процеси, природні катастрофи, зміни клімату, зміни природного середовища існування, викликані людською діяльністю	Основні найбільш вагомні заходи вже застосовуються

№ п / п	Назва виду рослини чи тварини	№ кварталу / виділу	Автор знахідка, дата	Статус / перспектива збереження виду	Головні загрози	Заходи, які будуть вжиті для збереження виду
2	Рододендрон жовтий (<i>Rhododendron luteum</i> Sweet)		Лісовпорядкування, 2018 р.	Сприятливий / невідома	Природні процеси, природні катастрофи, зміни клімату, зміни природного середовища існування, викликані людською діяльністю	Основні найбільш вагомими заходи вже застосовуються
3	Рододендрон жовтий (<i>Rhododendron luteum</i> Sweet)		Лісовпорядкування, 2018 р.	Сприятливий / невідома	Природні процеси, природні катастрофи, зміни клімату, зміни природного середовища існування, викликані людською діяльністю	Основні найбільш вагомими заходи вже застосовуються

Таблиця 2.4

Розміщення і охоронний статус видів рослин на ділянках планової діяльності

№ п/п	Назва виду рослини чи тварини	Охоронний статус	Кількість локалітетів, одиниць			
			усього	за розміщенням		
				ділянки планової діяльності	оточуючий виділ	ПЗФ, ОЗЛД
1	Рододендрон жовтий (<i>Rhododendron luteum</i> Sweet)	РБК	3	3	0	0
Разом рослин:			3	2	0	0

Примітка: ЧКУ – Червона книга України, РБК – Резолюції Бернської конвенції, ЄЧС – Європейським червоним списком

На території надлісництва встановлювали наявність видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України [14-15]. Квартально-видільний перелік встановлених місць зростання рідкісних видів рослин та перебування рідкісних видів тварин занесених до Червоної книги України на території Білосорочинського надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» наведений у додатку А. Для збереження рідкісних лісових біотопів і угруповань рослин на території надлісництва створено ряд природно-заповідних об'єктів, зокрема лісові заказники місцевого значення «Баньки» (Олевське та Сновидовицьке лісництва), «Верхова ділянка» (Хочинське (Юрівське) лісництво), «Олевський» (Олевське лісництво), «Тересини» (Олевське та Кам'янське лісництва), «Харкові круги» (Хочинське (Юрівське) лісництво), «Чорний бусел» (Хочинське (Юрівське) лісництво), «Микитче» (Хочинське, Руднянське (Журжевицьке) та Хочинське (Юрівське) лісництва); ботанічні заказники місцевого значення «Урочище «Ігорів Брід» (Сновидовицьке лісництво), «Урочище «Циганка» (Руднянське (Журжевицьке) лісництво), «Ветьва» (Руднянське (Журжевицьке) лісництво), «Діброва» (Руднянське лісництво), «Вереси» (Кам'янське лісництво), «Прадуниха» (Кам'янське лісництво), «Густі острови» (Руднянське та Руднянське (Журжевицьке) лісництва), «Лиса гора» (Олевське лісництво); загальнозоологічний заказник місцевого значення «Берльоне» (Кам'янське лісництво); гідрологічні заказники місцевого значення «Корч» (Сновидовицьке лісництво), «Страхів» (Хочинське лісництво), «Зимник» (Руднянське лісництво).

2.4. Об'єкт Смарагдової мережі Poliskyi (UA0000001)

В об'єкті Смарагдової мережі *Poliskyi* (UA0000001) зафіксовані наступні біотопи за НКБУ:

водні біотопи:

- В1.1.2 Мезотрофні та евтрофні водойми з макрофітною рослинністю (*Резолюція 4 Бернської конвенції*: С1.222 Вільноплаваючі скупчення *Hydrocharis morsus-ranae*; С1.224 Вільноплаваючі колонії *Utricularia australis* та *Utricularia vulgaris*; *Додаток 1*

Оселищної Директиви: 3150 Природні евтрофні озера з рослинністю типу *Magnopotamion* або *Hydrocharition*);

- B1.1.4 Дистрофні водойми з макрофітною рослинністю (**Резолюція 4 Берської конвенції:** C1.4 Постійні стоячі дистрофні водойми; **Додаток I Оселищної Директиви:** 3160 Природні дистрофні озера та стави;

- B3.2.2 Мезотрофні та евтрофні водотоки з повільною течією (**Резолюція 4 Берської конвенції:** C2.33 Мезотрофна рослинність повільно текучих водотоків; C2.34 Евтрофна рослинність повільно текучих водотоків; **Додаток I Оселищної Директиви:** 3260 Водотоки від рівнинних до гірських поясів з рослинністю *Ranunculion fluitantis* та *Callitriche-Batrachion*);

болотні біотоми:

- B2.2.2 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих кореневищних осок (**Резолюція 4 Берської конвенції:** D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B2.2.3 Болотні та підтоплені ділянки з угрупованнями високих купинних осок (**Резолюція 4 Берської конвенції:** D5.2 Зарості крупних осокових переважно без застою води);

- B3 Мезотрофні болота (**Резолюція 4 Берської конвенції:** D2.3 Перехідні болота та сплавини; **Додаток I Оселищної Директиви:** 7140 Перехідні трясовини та сплавини);

- B4.1 Оліготрофні сфагнові болота (**Резолюція 4 Берської конвенції:** X04 Комплекси верхових боліт; **Додаток I Оселищної Директиви:** 7110*Активні верхові (оліготрофні) болота);

- B4.2 Мочажини (**Резолюція 4 Берської конвенції:** D2.3 Перехідні болота та сплавини; **Додаток I Оселищної Директиви:** 7150 Западини на торф'яних субстратах з *Rhynchosporion*.);

трав'яні біотоми:

- T1.1.1 Псамофітні трав'яні біотоми на кислих субстратах (**Резолюція 4 Берської конвенції:** E1.9 Незімкнені несередземноморські сухі кислі та нейтральні трав'яні угруповання, у тому числі континентальні трав'яні угруповання на дюнах; **Додаток I Оселищної Директиви:** 2330 Континентальні дюни з незімкненими угрупованнями з *Corynephorus* та *Agrostis*);

- T2.3.1 Рівнинні та низькогірні сінокісні луки (**Резолюція 4 Берської конвенції:** E2.2 Рівнинні та низькогірні сінокісні луки; **Додаток I Оселищної Директиви:** 6510 Низинні сінокісні луки (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*);

чагарникові та чагарничкові біотоми:

- C7.1 Вербові чагарникові зарості піщаних і суглинкових берегів (**Резолюція 4 Берської конвенції:** F9.1 Прирічкові чагарники);

- C10.1 Вересові пустища (**Резолюція 4 Берської конвенції:** F4.2 Сухі пустища; **Додаток I Оселищної Директиви:** 4030 Європейські сухі чагарничкові пустища);

лісові біотоми:

- D1.5.1 Ацидофільні дубові і сосново-дубові ліси (**Резолюція 4 Берської конвенції:** G1.8 Ацидофільні дубові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви:** 9190 Старовікові ацидофільні дубові ліси з *Quercus robur* на піщаних рівнинах);

- D1.5.3 Сирі олігомезотрофні березові ліси (**Резолюція 4 Берської конвенції:** G1.51 Сфагнові березові ліси; **Додаток I Оселищної Директиви:** 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- D1.6.4 Рівнинні незаболочені ліси вільхи чорної і ясена (**Резолюція 4 Берської конвенції:** G1.21 Заплавні періодично мокрі ліси з домінуванням *Alnus* або *Fraxinus*; **Додаток I Оселищної Директиви:** 91E0*Заплавні ліси з *Alnus glutinosa* та *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);

- Д1.7.2 Мезотрофні болота з ярусом берези (*Резолюція 4 Бериської конвенції*: G1.51 Сфагнові березові ліси; *Додаток 1 Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- Д2.2.3 Сирі ліси сосни звичайної (*Резолюція 4 Бериської конвенції*: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; *Додаток 1 Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси);

- Д2.5.2 Оліготрофні болота з ярусом сосни (*Резолюція 4 Бериської конвенції*: G3.E Неморальні заболочені хвойні ліси; *Додаток 1 Оселищної Директиви*: 91D0*Оліготрофні та мезотрофні заболочені ліси).

В об'єкті Смарагдової мережі *Poliskyi (UA0000001)* охороняються наступні види рослин і тварин:

рослини:

- рододендрон жовтий (*Rhododendron luteum* Sweet),
- сон розкритий (*Pulsatilla patens* (L.) Mill.),

безхребетні:

- рогач звичайний (жук-олень) (*Lucanus cervus* (Linnaeus, 1758),

земноводні:

- тритон гребінчастий (*Triturus cristatus* (Laurenti, 1768),

плазуни:

- черепаха болотна європейська (*Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758),

риби:

- в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis* (Linnaeus, 1758),
- гірчак європейський (*Rhodeus amarus* (Bloch, 1782),
- мінога українська (*Eudontomyzon mariae* (Berg, 1931),
- щипавка звичайна (*Cobitis taenia* (Linnaeus, 1758),

птахи:

- баранець великий (*Gallinago media* (Latham, 1787),
- беркут (*Aquila chrysaetos* (Linnaeus, 1758),
- глушець (*Tetrao urogallus* (Linnaeus, 1758),
- гуска мала (*Anser erythropus* (Linnaeus, 1758),
- деркач лучний (*Crex crex* (Linnaeus, 1758),
- дрімлюга звичайна (*Caprimulgus europaeus* (Linnaeus, 1758),
- дятел білоспинний (*Dendrocopos leucotos* (Bechstein, 1803),
- дятел трипалий (*Picooides tridactylus* (Linnaeus, 1758),
- журавель сірий (*Grus grus* (Linnaeus, 1758),
- змієїд блакитноногий (*Circaetus gallicus* (Gmelin, 1788),
- крячок малий (*Sterna albifrons* (Pallas, 1764),
- лелека білий (*Ciconia ciconia* (Linnaeus, 1758),
- лелека чорний (*Ciconia nigra* (Linnaeus, 1758),
- лунь болотяний (*Circus aeruginosus* (Linnaeus, 1758),
- лунь лучний (*Circus pygargus* (Linnaeus, 1758),
- лунь польовий (*Circus cyaneus* L.),
- орябок лісовий (*Tetrastes bonasia* (Linnaeus, 1758),
- підорлик великий (*Aquila clanga* (Pallas, 1811),
- підорлик малий (*Aquila pomarina* (C. L. Brehm, 1831),
- пугач звичайний (*Bubo bubo* (Linnaeus, 1758),
- сапсан (*Falco peregrinus* (Tunstall, 1771),
- сиворакша (*Coracias garrulus* (Linnaeus, 1758),
- сич волохатий (*Aegolius funereus* (Linnaeus, 1758)
- сичик-горобець (*Glaucidium passerinum* (Linnaeus, 1758),
- скопа (*Pandion haliaetus* (Linnaeus, 1758),
- сова болотяна (*Asio flammeus* (Pontoppidan, 1763),

- сова бородата (*Strix nebulosa* (J.R.Forster, 1772),
- сорокопуд терновий (*Lanius collurio* (Linnaeus, 1758),
- тетерук євразійський (*Tetrao tetrax* (Linnaeus, 1758),
- чернь білоока (*Aythya nyroca* (Guldenstadt, 1770),
- шуліка чорний (*Milvus migrans* (Boddaert, 1783),

ссавці:

- бобр європейський (*Castor fiber* (Linnaeus, 1758),
- видра річкова (*Lutra lutra* (Linnaeus, 1758),
- вовк (*Canis lupus* (Linnaeus, 1758),
- рись звичайна (*Lynx lynx* (Linnaeus, 1758).

2.5. Дослідження щодо впливу на види та оселища об'єктів Смарагдової мережі

На території Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» об'єкт Смарагдової мережі Poliskyi (UA0000001) охоплює Руднянське (Журжевицьке) лісництво, квартали № 9, 12, 15, 16, 17, 21, 22, 27, 28, Хочинське лісництво, квартали № 9-11, 15-18, 22-25, 29-33, 36-38, 43-45, 50-52, 56-59, 63-65, 69, 70 та Хочинське (Юрівське) лісництво, квартали № 1-3, 6-8.

Ділянки планової діяльності відсутні у об'єкті Смарагдової мережі Poliskyi (UA0000001), також відсутні ділянки і на межі з цим об'єктом Смарагдової мережі. Вплив планової діяльності на види та оселища в об'єкті Смарагдової мережі Poliskyi (UA0000001) відсутній або нейтральний.

2.6. Облік заготовленої деревини та лісопродукції

Основними деревними породами надлісництва є сосна звичайна, вільха чорна, дуб звичайний та береза повисла. Облік деревини подається у таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Деревина та лісопродукція під час проведення планової діяльності, куб. м.
(01.01.2025-31.12.2025)

Планована діяльність	Лісництво								Всього
	Руднянське (Журжевицьке)	Кам'янське	Олевське	Покровське	Руднянське	Сновидолинське	Хочинське	Хочинське (Юрівське)	
Суцільна санітарна рубка	0	671,0	372,0	0	184,0	0	40,0	210,0	1477,0

2.7. Ідентифікація належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів

Під час проведення післяпроектного моніторингу у надлісництві встановлювали належність ділянок планової діяльності до пралісів, квазіпралісів і природних лісів. Для їхньої ідентифікації використовували «Методику визначення належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів та природних лісів».

У 2025 р. на ділянка планової діяльності на території Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» відсутні насадження, які можна віднести до пралісів, квазіпралісів і природних лісів.

2.8. Інформація щодо проведення лісовідновлення

На території Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» лісовідновлення 2023-2025 рр. проводиться природним та штучним способами (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Лісовідновлення після проведення планової діяльності

Рік	Площа суцільних санітарних рубок, га	Лісовідновлення, га			Площа запланована під лісовідновлення у 2025 році, га
		Всього	Лісові культури	Природне поновлення	
2023	68,5	24,1	21,7	2,4	44,4
2024	17,8	9,4	9,4	-	8,4
2025	10,8	0,6	0,6	-	10,2

При природному поновленні, засівання ділянок насінням передбачено від стіни лісу. Крім того, у разі відсутності підросту головних порід заплановано штучне відновлення лісу у відповідності до біотопу і типу лісу. Природне поновлення у 2023 р. проводять з сприянням. Під час використання природного поновлення, головними породами для відновлення є сосна звичайна та береза повисла.

Штучне лісовідновлення лісу (створення лісових культур) на планових ділянках 2024-2025 років проводилося наступним чином: обробіток ґрунту – механізований (нарізка борозн); спосіб посадки – вручну; розміщення посадкових місць – 3,0 × 0,5 м; схема змішування 7, 4 ряди хвойних (сосна звичайна) або листяних (дуб звичайний) порід : 1, 3 ряди хвойних (сосна звичайна, модрина європейська) або листяних (береза повисла, дуб звичайний) порід. В окремих випадках висаджували 4 ряди дуба звичайного : 1 ряд модрини європейської : 4 ряди дуба звичайного : 1 ряд сосни звичайної. Головними породами під час створення лісових культур у залежності від лісорослинних умов виступають сосна звичайна або дуб звичайний, а супутніми – береза повисла, дуб звичайний, сосна звичайна, модрина європейська. У середньому під час штучного лісовідновлення висаджується у діапазоні 6600-6700 шт·га⁻² сіянців/саджанців деревних порід.

3. ПЕРЕЛІК ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА УСУНЕННЯ ВПЛИВУ ПЛАНОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ВИЯВЛЕНІ МІСЦЯ ЗРОСТАННЯ/ПЕРЕБУВАННЯ ОБ'ЄКТІВ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ

Для зменшення негативного впливу лісогосподарських заходів на біорізноманіття, у тому числі і виявлених видів тварин та рослини Червоної книги України, пропонуються наступні заходи:

- відновлення лісів на ділянках планової діяльності у корінному типі лісу. У свіжих і вологих сугрудах формувати насадження мішаного складу з 4-6 одиницями у складі дуба звичайного;

- в усіх біотопах, на кожній ділянці планової діяльності, необхідно виконувати цільову оцінку можливостей природного поновлення, надаючи йому перевагу перед штучним. Забезпечити максимально можливе збереження життєздатного підросту основних лісотвірних порід (головних і супутніх) і переведення його в склад майбутнього насадження;

- у разі незадовільного прогнозу природного поновлення після проведення планової діяльності або формування похідних деревостанів, зокрема осичників, слід створювати суцільні/часткові лісові культури;

- проводити пропаганду щодо збереження лісових насаджень та рідкісних видів рослин і тварин;

- при виявленні ерозійних процесів на ділянках планової діяльності, господарські заходи потрібно припинити і вжити заходів для зупинки розвитку ерозійних процесів.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного післяпроектного моніторингу у Білорівницькому надлісництві філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» (*Висновок ОВД № 21/01-2021998528/1 від 08.04.2022 р. (суцільні санітарні рубки)*) у 2025 році можна зробити наступні висновки:

1. Планована діяльність проводиться у 5 лісництвах, зокрема Кам'янському, Олевському, Руднянському, Хочинському та Хочинському (Юрівському).

2. На території надлісництва на ділянках планованої діяльності, обстежених у 2025 р., трапляється наступний біотопи за НКБУ: Д3. Біотопи недавно знищеним деревним ярусом. Рідкісні біотопи на ділянках планованої діяльності відсутні.

3. На території надлісництва на ділянках планованої діяльності, обстежених у 2025 р., не зафіксовано видів рослин та тварин, які охороняються згідно Червоної книги України.

4. На території надлісництва на ділянках планованої діяльності, обстежених у 2025 р., виявлено три локалітети рідкісного виду рослини – рододендрону жовтого – відміченого у Резолюції Бернської конвенції. Цьому виду на території надлісництва загроза мінімальна, адже дослідження продемонстрували, що згаданий вид добре поновлюється після пожеж, швидко займаючи панівне положення у молодих лісах у процесі відновлення. Крім того, на території надлісництва рододендрон жовтий охороняється в об'єктах природно-заповідного фонду та на репрезентативних ділянках.

5. На території надлісництва ділянки планованої діяльності відсутні у об'єкті Смарагдової мережі Poliskyi (UA0000001), також відсутні ділянки і на межі з цим об'єктом Смарагдової мережі. Вплив планованої діяльності на види та оселища в об'єкті Смарагдової мережі Poliskyi (UA0000001) відсутній або нейтральний.

6. На території надлісництва на ділянках планованої діяльності 2023-2025 рр., лісовідновлення проводиться природним та штучним способами. Під час використання природного поновлення, головними породами для відновлення є сосна звичайна та береза повисла. Головними породами під час створення лісових культур у залежності від лісорослинних умов виступають сосна звичайна або дуб звичайний, а супутніми – береза повисла, дуб звичайний, сосна звичайна, модрина європейська. У середньому під час штучного лісовідновлення висаджується у діапазоні 6600-6700 шт·га⁻² сіянців/саджанців деревних порід. Лісовідновлення після проведення планової діяльності у 2023 р. проведено на площі 24,1 га, у 2024 р. – на площі 9,4 га та у 2025 р. – на площі 0,6 га.

7. На території надлісництва встановлено наявність червонокнижних видів рослин (баранець звичайний, булатка довголиста, верба лапландська, верба чорнична, гніздівка звичайна, гніздівка яйцелиста, гудієра повзуча, журавлина дрібноплода, зозульки травневі, зозульки Фукса, коручка пурпурова, коручка темно-червона, коручка чемерникоподібна, лілія лісова, любка дволиста, любка зеленоквіткова, осока тонкокореневищна, плаун річний, плаунець заплавний, пухирник південний, росичка середня, ситник бульбистий, шейхцерія болотна) і тварин (видра річкова, глушець, жук-олень, журавель сірий, заєць білий, зміїд блакитноногий, красуня-діва, ксилокопа звичайна, кульон великий, кутора мала, лелека чорний, лось європейський, лунь болотяний, лунь польовий, мідянка звичайна, орябок лісовий, підорлик малий, пугач звичайний, райдужниця велика, рись звичайна, сичик-горобець, сова бородата, сорокопуд сірий, тетерук євразійський). Усі встановлені рідкісні види рослин знаходяться у природно-заповідному фонді надлісництва та оточуючих виділах.

8. Фактів помітних порушень структурно-функціональних складових у виділах, прилеглих до ділянок планованої діяльності, не спостерігається. Планована діяльність 2023-2024 років не призвела до негативного впливу на збереженість рослинного покриву. Окремі види рослин з різним охоронним статусом відзначаються високим ступенем швидкого самовідновлення у місцях планової діяльності.

9. Під час ідентифікації не виявлено належності лісових територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів на ділянках планованої діяльності, обстежених у 2025 р.

10. У загальному надлісництвом, у 2025 р. від суцільних санітарних заготовлено 1477,0 куб. м.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конвенція про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі (Берн, 1979 рік). – Київ: Міністерство охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України, 1998. – 76 с.
2. Національний каталог біотопів України / за ред. А. А. Куземко, Я. П. Дідуха, В. А. Онищенко, Я. Шеффера. – Київ: ФОП Клименко Ю. Я., 2018. – 442 с.
3. Червона книга України. Рослинний світ / під заг. ред. Я. П. Дідуха. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 911 с.
4. Червона книга України. Тваринний світ / за ред. І. А. Акімова. – Київ: Глобалконсалтинг, 2009. – 600 с.
5. Зелена книга України. Рідкісні і такі, що перебувають під загрозою зникнення, та типові природні рослинні угруповання, які підлягають охороні/ під заг. ред. Я. П. Дідуха. – Київ: Альтерпрес, 2009. – 448 с.
6. Резолюція 8 (2012) до Бернської конвенції. – www.coe.int за пошуком «Species and habitats check lists for there porting under Resolution No 8. (2012)».
7. Технічні документи щодо Смарагдової мережі <https://www.coe.int/en/web/bern-convention/emerald-network>– за запитом «Reference Portal for the Reporting under Resolution No. 8 (2012)».
8. Куземко А., Садогурська С., Василюк О. Тлумачний посібник оселищ Резолюції №4 Бернської Конвенції, що знаходяться під загрозою і потребують спеціальних заходів охорони. – Київ, 2017. – 124 с.
9. Рідкісні та зникаючі види судинних рослин Житомирської області. Офіційний перелік. Фотодовідник / під заг. ред. О. О. Орлова, А. О. Вергелеса. – Житомир, Новоград-Волинський: НОВОград, 2011. – 208 с.
10. Атлас рослин-індикаторів і типів лісорослинних умов Українського Полісся / під ред. В. П. Краснова. – Новоград-Волинський: НОВОград, 2009. – 488 с.
11. Сукачев В. Н. Избранные трубы в 3 томах / под ред. Е. М. Лавренко. – Л.: Наука. – Т3. Проблемы фитоценологии, 1975. – 543 с.
12. Explanatory Notes and Guide lines for the period 2013-2018. Part 1: The Report Format Field-By-Field Guidance / T-Pvs/Pa (2017) Convention On The Conservation Of European Wildlife And Natural Habitats. Group of Expertson Protected Areas and Ecological Networks. 8th meeting 27-28 September 2017. – 109 p.
13. Interpretation Manual of the habitats listed in Resolution No.4 (1996)/ Group of Expertson Protected Areas and Ecological Networks. 2015.
14. Наказ Міндовкілля «Про затвердження переліків видів рослин та грибів, що заносяться до Червоної книги України (рослинний світ), та видів рослин та грибів, що виключені з Червоної книги України (рослинний світ)» № 111 від 15.02.2021 р.
15. Наказ Міндовкілля «Про затвердження переліків видів тварин, що заносяться до Червоної книги України (тваринний світ), та видів тварин, що виключені з Червоної книги України (тваринний світ)» № 29 від 19.01.2021 р.
16. Орлов О. О., Сіренький С. П., Якушенко Д. М., Жижин М. П., Степаненко М. А., Тарасевич О. В. Природно-заповідний фонд Житомирської області. Довідник / за заг. ред. О. О. Орлова. – Житомир, Новоград-Волинський: НОВОград, 2015. – 404 с.

ДОДАТОК А

**КВАРТАЛЬНО-ВИДІЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК ІДЕНТИФІКОВАНИХ МІСЦЬ ЗРОСТАННЯ
ВИДІВ РОСЛИН І ТВАРИН, ЗАНЕСЕНИХ ДО ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ У
БЛОКОРОВИЦЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ ФІЛІЇ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»
ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»**

№ п/п	Лісництво	№ квартала	№ виділа	Назва рідкісного виду рослини / тварини
1				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
2				Осока тонкокореневищна (<i>Carex chordorhiza</i> Ehrh.) Шейхцерія болотна (<i>Scheuchzeria palustris</i> L.) Ситник бульбистий (<i>Juncus bulbosus</i> L.) Зозульки м'ясочервоні (<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
3				Осока тонкокореневищна (<i>Carex chordorhiza</i> Ehrh.) Шейхцерія болотна (<i>Scheuchzeria palustris</i> L.) Ситник бульбистий (<i>Juncus bulbosus</i> L.) Зозульки м'ясочервоні (<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
4				Осока тонкокореневищна (<i>Carex chordorhiza</i> Ehrh.) Шейхцерія болотна (<i>Scheuchzeria palustris</i> L.) Ситник бульбистий (<i>Juncus bulbosus</i> L.) Зозульки м'ясочервоні (<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
5				Осока тонкокореневищна (<i>Carex chordorhiza</i> Ehrh.) Шейхцерія болотна (<i>Scheuchzeria palustris</i> L.) Ситник бульбистий (<i>Juncus bulbosus</i> L.) Зозульки м'ясочервоні (<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
6				Осока тонкокореневищна (<i>Carex chordorhiza</i> Ehrh.) Шейхцерія болотна (<i>Scheuchzeria palustris</i> L.) Ситник бульбистий (<i>Juncus bulbosus</i> L.) Зозульки м'ясочервоні (<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
7				Осока тонкокореневищна (<i>Carex chordorhiza</i> Ehrh.) Шейхцерія болотна (<i>Scheuchzeria palustris</i> L.) Ситник бульбистий (<i>Juncus bulbosus</i> L.) Зозульки м'ясочервоні (<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
8				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
9				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
10				Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758))

№ п/п	Лісництво	№ квартала	№ виділа	Назва рідкісного виду рослини / тварини
11				<p>Гудієра повзуча (<i>Goodyera repens</i> (L.) R.Br.) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.) Осока тонкокореневищна (<i>Carex chordorhiza</i> Ehrh.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758) Райдужниця велика (<i>Apatura iris</i> (Linnaeus, 1758) Засць білий (<i>Lepus timidus</i> (Linnaeus, 1758) Сорокопуд сірий (<i>Lanius excubitor</i> (Linnaeus, 1758) Підорлик малий (<i>Aquila pomarina</i> (C. L. Brehm, 1831) Лунь болотяний (<i>Circus aeruginosus</i> (Linnaeus, 1758) Кульон великий (<i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758) Жук-олень (<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)</p>
12				Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.)
13				Змієд блакитноногий (<i>Circaetus gallicus</i> (Gmelin, 1788)
14				Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.)
15				<p>Плаунець заплавний (<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.) Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne) Журавель сірий (<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758) Глушень (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758) Кульон великий (<i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758) Тетерук євразійський (<i>Tetrao tetrix</i> (Linnaeus, 1758)</p>
16				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
17				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
18				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
19				Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.)
20				Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.)
21				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
22				<p>Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.) Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne) Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758)</p>
23				<p>Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.) Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.) Любка зеленоквіткова (<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.) Шейхцерія болотна (<i>Scheuchzeria palustris</i> L.) Зозульки травневі (<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F.Hunt & Summerhayes) Засць білий (<i>Lepus timidus</i> (Linnaeus, 1758) Змієд блакитноногий (<i>Circaetus gallicus</i> (Gmelin, 1788) Лунь польовий (<i>Circus cyaneus</i> L.)</p>
24				<p>Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.) Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.) Любка зеленоквіткова (<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.) Засць білий (<i>Lepus timidus</i> (Linnaeus, 1758) Сичик-горобець (<i>Glaucidium passerinum</i> (Linnaeus, 1758) Рись звичайна (<i>Lynx lynx</i> (Linnaeus, 1758)</p>

№ п/п	Лісництво	№ квартала	№ виділа	Назва рідкісного виду рослини / тварини
				Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)) Мідянка звичайна (<i>Coronella austriaca</i> (Laurenti, 1768))
25				Красуня-діва (<i>Calopteryx virgo</i> (Linnaeus, 1758))
26				Орябок (<i>Tetrastes bonasia</i> (Linnaeus, 1758))
27				Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.) Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758))
28				Ситник бульбистий (<i>Juncus bulbosus</i> L.) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.) Коручка пурпурова (<i>Epipactis purpurata</i> Smith) Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.) Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)) Тетерук євразійський (<i>Tetrao tetrax</i> (Linnaeus, 1758)) Видра річкова (<i>Lutra lutra</i> (Linnaeus, 1758)) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)) Журавель сірий (<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)) Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758))
29				Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.) Любка зеленоквіткова (<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.) Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.) Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.) Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Баранець звичайний (<i>Huperzia selago</i> (L.) Bernh. ex Schrank & Mart.) Зозульки м'ясочервоні (<i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó) Тетерук євразійський (<i>Tetrao tetrax</i> (Linnaeus, 1758)) Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)) Жук-олень (<i>Lucanus cervus</i> (Linnaeus, 1758)) Райдужниця велика (<i>Apatura iris</i> (Linnaeus, 1758))
30				Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)) Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.) Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.)
31				Плаунець заплашний (<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.) Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne) Журавель сірий (<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)) Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)) Кульон великий (<i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758)) Тетерук євразійський (<i>Tetrao tetrax</i> (Linnaeus, 1758))
32				Зозульки Фукса (<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó) Зозульки травневі (<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F.Hunt & Summerhayes)
33				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
34				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
35				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
36				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))

№ п/п	Лісництво	№ квартала	№ виділа	Назва рідкісного виду рослини / тварини
37				Верба чорнична (<i>Salix alpina</i> L.)
38				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
39				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
40				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
41				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
42				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)) Засць білий (<i>Lepus timidus</i> (Linnaeus, 1758)) Журавель сірий (<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)) Тетерук євразійський (<i>Tetrao tetrax</i> (Linnaeus, 1758)) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)) Підорлик малий (<i>Aquila pomarina</i> (C. L. Brehm, 1831)) Кутора мала (<i>Neomys anomalus</i> (Cabrera, 1907)) Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.) Зозульки Фукса (<i>Dactylorhiza fuchsii</i> (Druce) Soó) Зозульки травневі (<i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F.Hunt & Summerhayes) Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.)
43				Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.) Гніздівка яйцелиста (<i>Neottia ovata</i> (L.) Bluff & Fingerh.) Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.)
44				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
45				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
46				Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.)
47				Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.)
48				Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758))
49				Шейхцерія болотна (<i>Scheuchzeria palustris</i> L.) Журавлина дрібноплода (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.) Верба лапландська (<i>Salix lapponum</i> L.) Осока тонкокореневищна (<i>Carex chordorhiza</i> Ehrh.) Росичка середня (<i>Drosera intermedia</i> Hayne) Рись звичайна (<i>Lynx lynx</i> (Linnaeus, 1758)) Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758)) Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)) Тетерук євразійський (<i>Tetrao tetrax</i> (Linnaeus, 1758))
50				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
51				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
52				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))

№ п/п	Лісництво	№ квартала	№ виділа	Назва рідкісного виду рослини / тварини
53				Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.) Булатка довголиста (<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.) Коручка темно-червона (<i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm. ex Bernh.) Besser) Плаунець заплавлений (<i>Lycopodiella inundata</i> (L.) Holub) Засць білий (<i>Lepus timidus</i> (Linnaeus, 1758)) Пугач звичайний (<i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758)) Зміїд блакитноногий (<i>Circaetus gallicus</i> (Gmelin, 1788)) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)) Мідянка звичайна (<i>Coronella austriaca</i> (Laurenti, 1768)) Лунь болотяний (<i>Circus aeruginosus</i> (Linnaeus, 1758))
54				Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.)
55				Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.) Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.) Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz s.l.)
56				Ситник бульбистий (<i>Juncus bulbosus</i> L.) Журавлина дрібнопліва (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.) Коручка пурпурова (<i>Epipactis purpurata</i> Smith) Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.) Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)) Тетерук євразійський (<i>Tetrao tetrix</i> (Linnaeus, 1758)) Видра річкова (<i>Lutra lutra</i> (Linnaeus, 1758)) Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)) Журавель сірий (<i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)) Лось європейський (<i>Alces alces</i> (Linnaeus, 1758))
57				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758))
58				Глушець (<i>Tetrao urogallus</i> (Linnaeus, 1758)) Тетерук євразійський (<i>Tetrao tetrix</i> (Linnaeus, 1758))
59				Пухирник південний (<i>Utricularia australis</i> R.Br.)
60				Вербка чорнична (<i>Salix alpina</i> L.)
61				Шейхцерія болотна (<i>Scheuchzeria palustris</i> L.) Журавлина дрібнопліва (<i>Vaccinium microcarpum</i> (Turcz. ex Rupr.) Schmalh.)
62				Любка дволиста (<i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.)
63				Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.) Булатка довголиста (<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.) Любка зеленоквіткова (<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.) Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.)
64				Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.) Булатка довголиста (<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.) Любка зеленоквіткова (<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.) Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.)
65				Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.) Булатка довголиста (<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.) Любка зеленоквіткова (<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.) Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.)

№ п/п	Лісництво	№ квартала	№ виділа	Назва рідкісного виду рослини / тварини
66				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
67				Сова бородата (<i>Strix nebulosa</i> (Forster, 1772))
68				Лілія лісова (<i>Lilium martagon</i> L.) Булатка довголиста (<i>Cephalanthera longifolia</i> (L.) Fritsch.) Любка зеленоквіткова (<i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rehb.) Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.)
69				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
70				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
71				Плаун річний (<i>Lycopodium annotinum</i> L.)
72				Ксилокопа звичайна (<i>Xylocopa valga</i> (Gerstaecker, 1872))
73				Коручка чемерникоподібна (<i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz. l.) Гніздівка звичайна (<i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.) Гніздівка яйцелиста (<i>Neottia ovata</i> (L.) Bluff & Fingerh.)
74				Лелека чорний (<i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758))

УДК 630*11

Державне агентство лісових ресурсів України
Національна академія наук України
Український орден «Знак Пошани» науково-дослідний інститут
лісового господарства та агролісомеліорації ім. Г. М. Висоцького

ПОЛІСЬКИЙ ФІЛІАЛ УКРАЇНСЬКОГО ОРДЕНА «ЗНАК ПОШАНИ»
НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
АГРОЛІСОМЕЛІОРАЦІЇ ім. Г. М. ВИСОЦЬКОГО
(Поліський філіал УкрНДІЛГА)

10004, с. Довжик, вул. Нескорених, 2, телефон: +380959455800
Житомирський р-н, Житомирська обл. e-mail: polysskiy_branch@ukr.net

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Директор Поліського філіалу УкрНДІЛГА,
канд. с.-г. наук, с. н. с.
 В. В. Шевчук
« 31 » грудня 2025 р.

ЗВІТ

про науково-дослідну роботу за темою № 21.02/2025:
**«ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ (ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ
ГРУНТІВ ТА ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ) ЩОДО СПЕЦІАЛЬНОГО
ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ У ПОРЯДКУ ПРОВЕДЕННЯ
СУЦІЛЬНИХ САНІТАРНИХ РУБОК У
БЛОКОРОВИЦЬКОМУ НАДЛІСНИЦТВІ,
ФІЛІЇ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС» ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ»**
за 2025 рік
(заключний)

Керівник НДР:
старший науковий співробітник
канд. с.-г. наук, с. н. с.

В. В. Шевчук

ВИКОНАВЦІ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ

В. о. завідувача лабораторії

Л. О. Субин

В. о. завідувача відділу

Н. М. Мандибура

Науковий співробітник

Л. М. Романчук

Молодший науковий співробітник

Б. Є. Дрозд

В.о. молодшого наукового співробітника

Ю. С. Менчинський

РЕФЕРАТ

Звіт з моніторингу стану ґрунтового покриву репрезентативних виділів після проведення планованої діяльності містить: 30 сторінки, 1 таблицю, 27 фото, 18 рисунків

Звіт складається з пояснюючої записки, 3 розділів, висновку, переліку використаних джерел та додатку.

Мета післяпроектного моніторингу: кількісна оцінка шкідливих процесів на ділянках вибіркових і суцільних рубань, проведення класифікації ґрунтових пошкоджень за ступенем їх погіршення, виявлення розбіжності між прогнозованим та фактичним впливом рубок на довкілля та визначення потенційного впливу господарської діяльності на лісові квартали, виділи та водні об'єкти у місцях проведення планової діяльності на території Білокоровицького надлісництва філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

Методика досліджень: державні стандарти щодо класифікації показників родючості ґрунтів, показників забруднення поверхневих вод, методика вимірювання щільності ґрунту за допомогою пенетрометра (щільноміра ґрунту).

Результати роботи з моніторингу стану ґрунтового покриву репрезентативних виділів після проведення планованої діяльності з суцільних санітарних рубок будуть використані у практичній діяльності Білокоровицького надлісництва філія «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України».

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ, БІЛОКОРОВИЦЬКЕ НАДЛІСНИЦТВО, ФІЛІЯ «СТОЛИЧНИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС», ДП «ЛІСИ УКРАЇНИ», ЩІЛЬНІСТЬ ҐРУНТУ, ТВЕРДІСТЬ ҐРУНТУ, ДЕГРАДАЦІЯ ҐРУНТІВ, ЕРОЗІЯ ҐРУНТІВ, ДЕГУМІФІКАЦІЯ ҐРУНТІВ, РЕЛЬЄФ, ПРИРОДООЩАДНІ ТЕХНОЛОГІЇ, ВОДНІ ОБ'ЄКТИ, ПРОБИ ПОВЕРХНЕВИХ ВОД.

ЗМІСТ

	Стор.
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	5
1. ОПИС МІСЦЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ	9
2. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ ГРУНТОВОГО ПОКРИВУ ТА РОЗВИТКУ ЕРОЗІЇ.....	10
3. ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ СТАНУ ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ	22
ВИСНОВОК.....	27
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	28
ДОДАТОК А. ПРОТОКОЛИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ	29

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Забезпечення екологічної стійкості передбачається шляхом збільшення лісистості її території за рахунок лісовідновлення деградованих, малопродуктивних і техногенно забруднених земель. Лісовідновлення – вирощування лісів на територіях, що зазнали вирубок, пожеж, нашествия короїдів тощо. Це природне або передбачене відтворення запасів лісових масивів (лісонасаджень), які були виснажені, зазвичай, внаслідок природного збезлісення, після суцільних рубок. Лісовідновлення застосовується для створення нових лісів на ділянках, де раніше зростав ліс, або для поліпшення складу деревних порід в наявних лісах. Існує два різних способи лісовідновлення – штучний (посадка або посів лісу) та природний – сприяння природному відновленню (створення умов для швидкого заліснення цінними породами дерев). Головним завданням лісівників є відтворення лісів, догляд за насадженнями та їх охорона. Відповідно до законодавства, на місці суцільних зрубів ліс необхідно відновити протягом двох років (Правила відтворення лісів, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 р. №303). За цей період необхідно підготувати ґрунт для висаджування саджанців лісових культур, або сприяння природному відновленню лісу. Проведення суцільних санітарних рубок, освітлення та інших, є складовою частиною лісогосподарської діяльності фахівців лісової галузі, яка ведеться на засадах невиснажливого лісокористування і екосистемного підходу. Важливим елементом такого підходу є максимальне забезпечення екологічної безпеки для довкілля.

Під час проведення рубок лісу досить актуальним є збереження попереднього підросту господарсько-цінних порід, від якого залежить успішність природного відновлення зрубів, запобігання на них ерозійних процесів і формування корінних лісостанів.

Основними заходами щодо збереження підросту і ґрунту під час проведення рубань лісу є: ширше використання вибіркового рубань замість суцільних, застосування природооохоронних технологій лісосічних робіт, дотримання лісівничих вимог щодо збереження підросту й ґрунту, зокрема недопущення його пошкоджень глибиною більше 10, особливо 15 см, а також довжини трелювальних волоків понад 250 м. Метою очищення місць рубок є створення сприятливих умов для відновлення лісу, запобігання ерозії ґрунту, зниження рівня пожежної небезпеки та забезпечення належного санітарного стану.

Одним з головних елементів довкілля у лісових біоценозах є ґрунт – основа всіх ланцюгів живлення в біогеоценозах, а тому деградація ґрунтового покриву має біосферні впливи. З якістю ґрунту безпосередньо пов'язана продуктивність лісу. Він забезпечує ріст та розвиток лісових культур, приріст ділової деревини, її якість, є основою для формування підліску та трав'яного покриву, що в кінцевому результаті впливає на формування екологічних умов вирощування лісів.

На ґрунтозахисні властивості лісу вкрай негативно впливають два чинники: 1) довготривала антропогенна трансформація лісових угідь у поєднанні із постійним розвитком водної ерозії на них і зниженням урожайності; 2) проведення рубань лісу із порушенням лісівничих вимог, що призводить до лісоексплуатаційної ерозії та зниження продуктивності наступних поколінь лісу. В обох випадках також погіршується гідрологічний режим території і санітарний стан водних ресурсів.

Розвиток ерозійних процесів – проблема досить актуальна за застосування суцільнолісосічних рубок із тотальним використанням тракторів на трелюванні деревини. Зазвичай ці способи лісоексплуатації найбільш негативно впливають на лісове середовище, особливо на збереженість підросту й ґрунту, та сприяють розвитку ерозії.

Основні можливі наслідки для ґрунтового покриву процесів знеліснення:

– ерозія як площинна, так і яружна. Відкрита поверхня ґрунтового покриву руйнується безпосередньо дощовими краплями та, зважаючи на переважні схилі землі, при стіканні дощових і талих вод;

– руйнування і трансформація профілю ґрунту. Зміни ґрунтів (змив верхніх горизонтів, перебудова профілю, абсолютні і профільні зміни показників ґрунтів) призводять до трансформації структури ґрунтового покриву загалом.

– дегуміфікація як процес безпосередньої втрати органічної речовини ґрунтом.

Наслідки цього процесу при втраті рослинного покриву множинні: втрачаються елементи живлення, що супроводжується зменшенням продуктивності земель, а тому відновлений ліс матиме нижчий бонітет; зменшується біологічна активність ґрунтів; інтенсифікується емісія парникових газів в атмосферу; зменшується стійкість ґрунтів до деструктивних процесів, зокрема ерозійних; гумусові речовини та зв'язані з ними елементи з поверхневим стоком потрапляють до водойм, що може призводити до їх еутрифікації. Треба пам'ятати, що власне гумусові речовини роблять ґрунт ґрунтом, забезпечуючи його родючість;

- зміни твердої фази ґрунту. Збезлісення призводить до трансформації гранулометричного і мінералогічного складу ґрунтів, що впливає на їх фізичні і хімічні показники (щільність складення, водопроникність і водоутримуюча ємність, польова вологоємність, характеристики ґрунтового вбирного комплексу, зокрема ємність поглинання та кількість і склад увібраних катіонів). Як кінцевий результат – ґрунт докорінно змінює свої властивості та здатність виконувати біосферні функції;

- зміни теплового і водного режиму ґрунтів безпосередньо можуть відбуватися внаслідок попереднього виду деградації. Хоча ці процеси апріорі відбуваються при знищенні лісів через прямий доступ сонячної енергії та опадів до поверхні, а тому ґрунти швидше нагріваються/охолоджуються або висихають/зволожуються. Зміна теплового режиму ґрунтів безпосередньо визначає швидкість проходження в них хімічних реакцій, тобто саме функціонування ґрунту як багатофазного природного реактора. Зростання поверхневого стоку води природно супроводжується зменшенням її радіальної міграції, тобто забезпечення водою нижчих горизонтів і поповнення об'єму ґрунтових вод. Всі ці процеси визначально впливають на функціонування біоти ґрунтів, їх біорізноманіття та продуктивності;

- порушення балансу хімічних елементів. Деревна рослинність у процесі фотосинтезу використовує діоксид карбону атмосфери, тоді як відходи рубок, безладно залишені та не використані, навпаки – повертають цей газ в атмосферу; посадки лісів не ведуться взагалі, або їхні площі мізерні, порівняно з вирубаними площами. Це один з найвагоміших наслідків зміни кругообігу вуглецю при збезлісенні.

Різні лісові деревні породи потребують певних ґрунтових умов вирощування, особливо гранулометричного складу, реакції ґрунтового розчину та умов зволоження. Від цих властивостей ґрунтів у великій мірі залежить, які саме лісові породи зможуть сформувати повноцінний масив на конкретних земельних ділянках. Особливо наглядно це відстежується у самовідновлюваних лісових масивах. Це природний процес, який у значній мірі залежить від властивостей ґрунтового покриву.

Проведення моніторингу впливу лісгосподарської діяльності на ґрунтовий покрив по своїй суті є лісоохоронним заходом. Проведення суцільних суцільних санітарних рубок та інших видів заходів відбувається з використанням важкої техніки та автотранспорту, що може приводити до нанесення суттєвої шкоди лісовим біоценозам взагалі та ґрунтовому покриву зокрема. Крім нанесення механічних пошкоджень лісовій підстилці та поверхневому шару ґрунту, що може привести до розвитку таких деградаційних процесів, як водна, лінійна чи площинна, або вітрова ерозія, змінюється також мікроклімат на площах, що розташовані під проекцією крон лісових порід. Змінюються умови освітлення та зволоження порід другого ярусу, підліску, трав'яного покриву, порушується усталений мікроклімат у приповерхневому шарі ґрунту. Це може привести до надмірного зволоження чи пересихання верхнього генетичного горизонту ґрунтового покриву, а отже і до випадіння деяких рослинних видів, що у кінцевому результаті може негативно вплинути на поповнення органічними рештками лісової підстилки – захисного шару на ґрунтовому покриві у лісі.

Твердість ґрунту – це властивість ґрунту в природному стані чинити опір проникненню в нього твердого тіла (конуса, кулі, циліндра). Вона обумовлена мінералогічним і гранулометричним складом, структурністю, вологістю, вмістом гумусу і виражається у кг/см^2 (кПа). Висока твердість ґрунту часто буває причиною зниження схожості висіяного насіння, чинить механічний опір розвитку кореневої системи рослин, є причиною погіршення водного, повітряного і теплового режимів ґрунту. Твердість залежить від механічного і хімічного складу, вологості ґрунту, вмісту гумусу і увібраних основ, від об'ємної маси і структури ґрунту тощо. У міру зволоження ґрунту його твердість

зменшується, при насиченні одновалентними металами – збільшується, малогумусні ґрунти твердіші сильногумусованих, оструктурені ґрунти менш тверді, ніж неоструктурені. М. А. Качинський за твердістю розділив ґрунти на шість категорій (табл. 1, рис. 1).

Таблиця 1.1

Категорії ґрунту залежно від його твердості

№ п/п	Твердість ґрунту, кг/см	Категорія ґрунту
1	1 <100	Злитий
2	50-100	Дуже щільний
3	30-50	Щільний
4	20-30	Щільнуватий
5	10-20	Пухкуватий
6	<10	Пухкий

Вимірювання ущільнення ґрунту є фактором, що представляє інтерес для моніторингу родючості ґрунту, який відіграє важливу роль. Стійкість до проникнення твердого тіла в ґрунт є найбільш використовуваним методом вимірювання її ущільнення. Для вимірювання щільності ґрунтів використовують пенетрометри – прилади, призначені для введення в ґрунт металевих плунжерів певної форми, з як найменшими порушеннями структури ґрунту. За принципом дії пенетрометри бувають динамічними та статичними. У першому з них поршень вводиться в землю при ударі, статичні пенетрометри вводять поршень у ґрунт повільно і поступово, без застосування динамічного ефекту.

Пухкий	Пухкуватий	Щільнуватий	Щільний	Дуже щільний	Злитий
<10	10	20	30-40	50-100	>100
Твердість ґрунту, кг/см ²					

Рис. 1.1. Категорії ґрунту за твердістю

Розділяють пружні та пластичні деформації. Пружні деформації виникають у результаті навантажень, що не перевищують структурну міцність ґрунтів, тобто, що не руйнують структурні зв'язки між частками та характеризуються здатністю ґрунту повертатися в початковий стан після зняття навантажень. Пластичні деформації руйнують скелет ґрунту, порушуючи зв'язки та переміщуючи частки одну відносно другої. Водночас об'ємні пластичні деформації ущільнюють ґрунт шляхом зміни об'єму внутрішніх пор, а зсувні пластичні деформації – шляхом зміни його первинної форми до руйнування.

Мета післяпроектного моніторингу – кількісна оцінка шкідливих процесів на ділянках вибіркового і суцільного рубань, проведення класифікації ґрунтових пошкоджень за ступенем їх погіршення, виявлення розбіжності між прогнозованим та фактичним впливом рубок на довкілля.

Провели обстеження у 2025 році стану ґрунтового покриву на виділах планової діяльності, після виконання планованих робіт, згідно лісосічних відомостей на 2025 рік у Білорубицькому надлісництві філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» з фотофіксацією території.

Проведено вимірювання щільності ґрунту за допомогою щільноміру ґрунту «ЛАН-М-PRO» з вбудованим GPS-приймачем та програмним забезпеченням, яке дозволяє візуалізувати стан ґрунту в місці вимірювання та швидко з'ясувати чи існує проблема ущільнення ґрунту та визначити глибину залягання плугової підшви з зафіксованими координатами, підготувати та роздрукувати звіти. Датчики приладу фіксують зусилля

введення щільноміра через кожні 2,5 см (1 дюйм). Покази датчиків в реальному часі відображаються на дисплеї.

Шкала вимірювання зусилля щільноміра складається з 3-х діапазонів:

- 0-14 кг/см² (0-200 psi) – зелений – сприятливі умови для росту;
- 14-21 кг/см² (200-300 psi) – жовтий – задовільні умови для росту;
- більше 21 кг/см² (більше 300 psi) – червоний – незадовільні умови для росту.

Після завершення вимірювання на дисплеї відображається звіт у вигляді таблиці з показами, отриманими через кожні 2,5 см (1 дюйм) та побудовою графіка залежності щільності ґрунту від глибини з візуалізацією на карті місця проведення вимірювання з координатами.

1. ОПИС МІСЦЯ ПРОВЕДЕННЯ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ

Білокоровицьке надлісництво філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» розташоване у північній частині Житомирської області на території Коростенського адміністративного району. Згідно районування, за лісорослинними зонами, територія надлісництва відноситься до зони Полісся, а відповідно до лісогосподарського районування, яке базується на поєднанні лісорослинного і лісоекономічного районувань і визначає основні напрямки ведення лісового господарства, територія надлісництва відноситься до лісогосподарської області Полісся, і входить до складу Західно- та Центральнопольського округу.

Діяльність надлісництва спрямована на виконання лісогосподарських, лісокультурних, протипожежних, рекреаційних та природоохоронних заходів з метою раціонального використання природних ресурсів. Основні напрями діяльності: проведення заходів з відновлення лісів та підвищення їх продуктивності, організація лісонасінневої справи і лісових розсадників, охорона лісів і захисних насаджень від незаконних порубів, пошкоджень, пожеж; проведення лісозаготівельних робіт.

Місце проведення післяпроектного моніторингу характеризується помірно-континентальним кліматом і характеризується порівняно м'якою зимою, теплим літом і значною кількістю опадів. Із кліматичних факторів, що негативно впливають на ріст і розвиток лісових насаджень є пізні весняні та ранні осінні заморозки. В цілому кліматичні умови сприятливі для ведення лісового господарства. Це підтверджується наявністю насаджень високих бонітетів: сосни, дуба, берези, вільхи. Територія надлісництва за характером рельєфу відноситься до рівнини.

Ґрунтовий покрив території представлений ґрунтами, характерними для Полісся – дерново-підзолистими та опідзоленими, підзолисто-дерновими на алювіальних відкладеннях, дерново-карбонатними на елювії мергелю, ясно-сірими, сірими лісовими, темно-сірими опідзоленими; в долинах річок та зниженнях рельєфу дерновими і лучними; у північній частині – болотними.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОВЕДЕННЯ ПІСЛЯПРОЕКТНОГО МОНІТОРИНГУ ГРУНТОВОГО ПОКРИВУ ТА РОЗВИТКУ ЕРОЗІЇ

Кам'янське лісництво, квартал 51, виділ 38, ділянка 2

У виділі 38 кварталу 51 Кам'янського лісництва проводились суцільні санітарні рубки вільхи чорної та берези повислої (фото 2.1). На фото 2.2 відображені координати виділу.

Фото 2.1

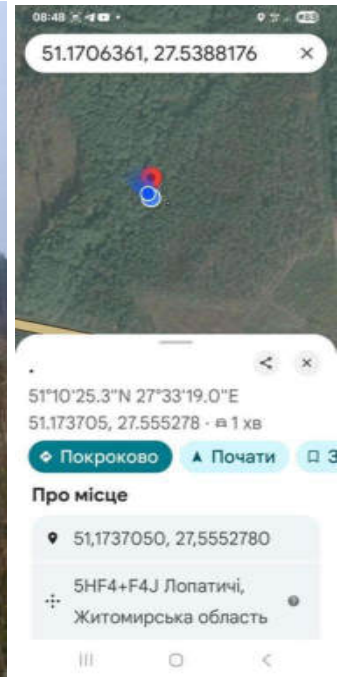

Фото 2.2

На обстежуваному виділі поверхня ґрунту зайнята осокою, ситником, тонконогом, папороттю, малиною проективне покриття становить 90 %. На поверхні ґрунту сформована лісова підстилка, що складається з решток трав, листя дерев, дрібних гілок, потужністю до 4 см. Промислова деревина вивезена. В результаті проходження колісної техніки на поверхні ґрунту спостерігаються колії глибиною 9-11 см. Лісова підстилка і ґрунтовий покрив мають без порушення (фото 2.3-2.4).

Фото 2.3

Фото 2.4

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок на ділянці 2, у виділі 38 кварталу 51 Кам'янського лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що

свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 2.1-2.2). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.173859, довгота 27.555182;
- вимір 2 – широта 51.173878, довгота 27.555191.

Як показують результати вимірювань, до глибини 17,5-60,0 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

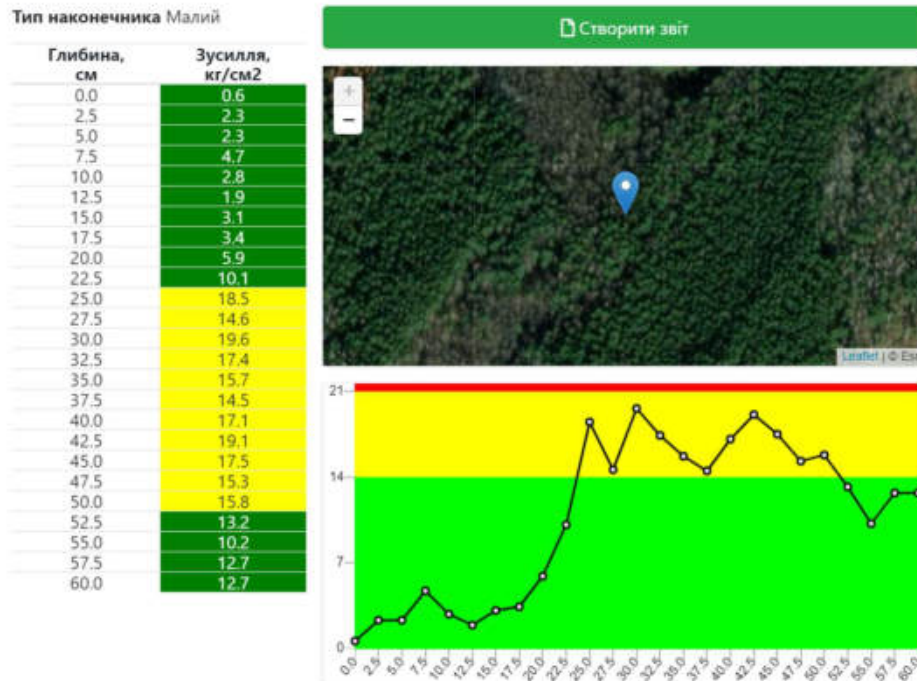

Рис. 2.1. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 2, у виділі 38, кварталу 51 Кам'янського лісництва, вимір 1

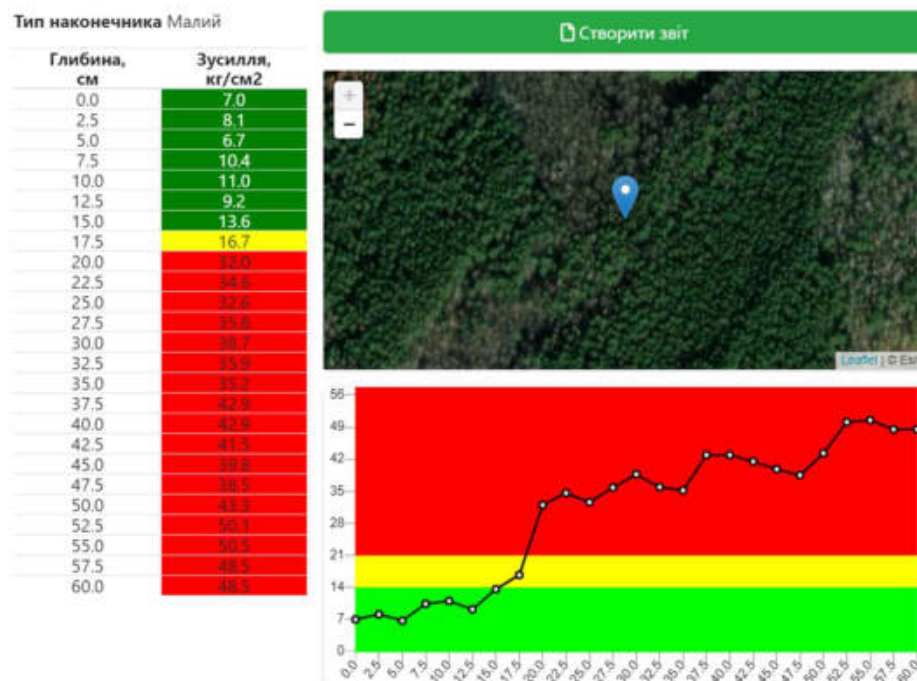

Рис. 2.2. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 2, у виділі 38, кварталу 51 Кам'янського лісництва, вимір 2

Кам'янське лісництво, квартал 51 виділ 77, ділянка 1

У виділі 77 кварталу 51 Кам'янського лісництва проводились суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 2.5). На фото 2.6 відображені координати виділу.

Фото 2.5

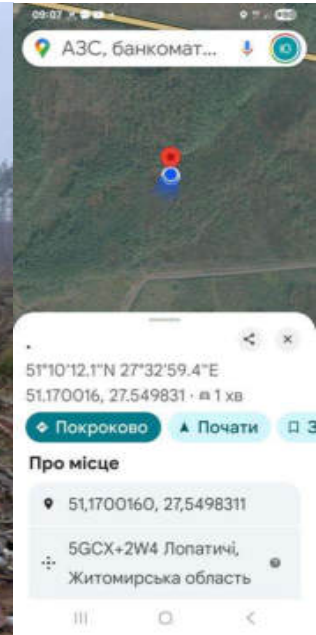

Фото 2.6

Рельєф території виділу рівний, з відсутністю схилів, ділянка безстічна. На обстежуваному виділі поверхня ґрунту зайнята ситником, осоками, куничником, тонконогами, рогозом. Проективне покриття становить 80 %. На поверхні ґрунту сформована лісова підстилка, що складається з решток трав, листя дерев, дрібних гілок. Підстилка (у нижній частині) напіврозкладена. З території виділу вивезена промислова деревина та порубкові рештки, частина останніх залишилася для перегнивання.

В результаті проходження колісної техніки на поверхні ґрунту спостерігаються колії глибиною 8-10 см. Лісова підстилка і ґрунтовий покрив не порушені (фото 2.7-2.8).

Фото 2.7

Фото 2.8

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок на ділянці 1, у виділі 77, кварталу 51 Кам'янського лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 2.3-2.4). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.170158, довгота – 27.549549;
- вимір 2 – широта 51.170177, довгота – 27.549507.

Як показують результати вимірювань, до глибини 10,0-30,0 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

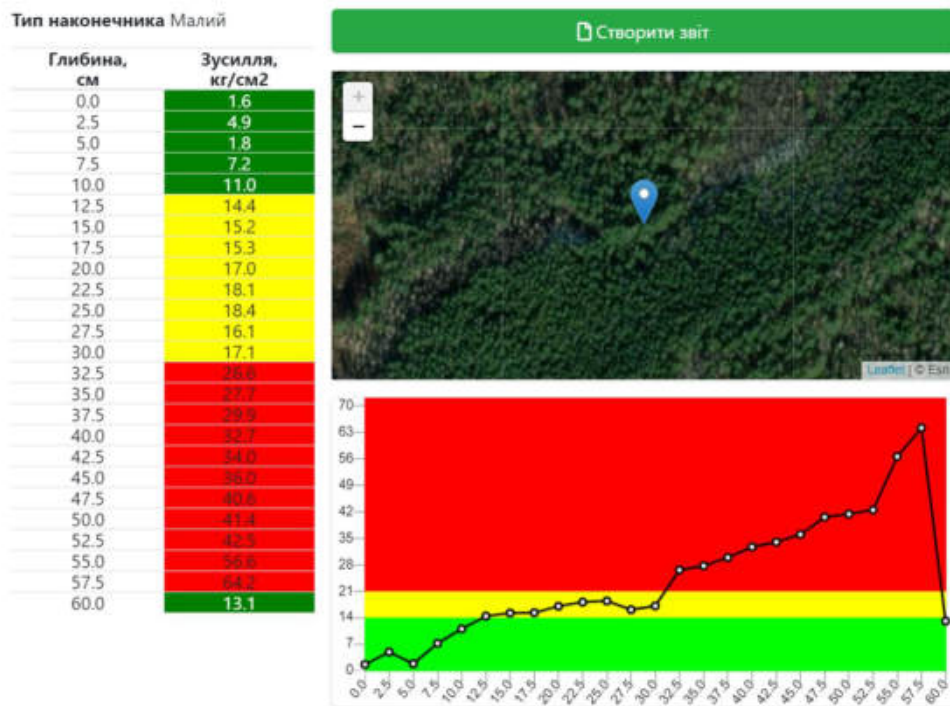

Рис. 2.3. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 1, у виділі 77, кварталу 51 Кам'янського лісництва, вимір 1

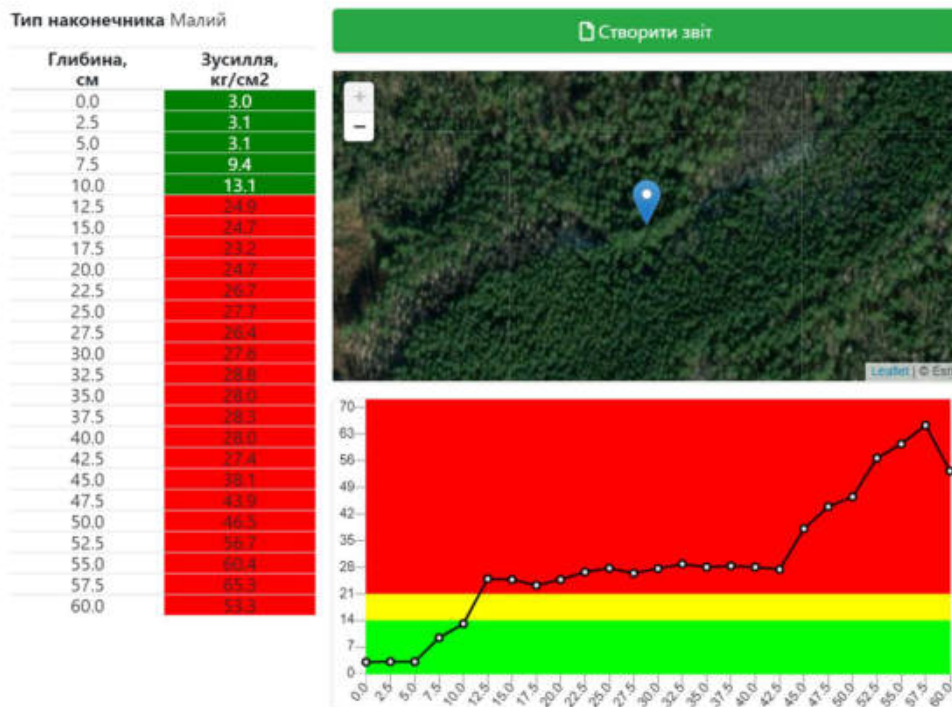

Рис. 2.4. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 1, у виділі 77, кварталу 51 Кам'янського лісництва, вимір 2

Кам'янське лісництво, квартал 81, виділ 40, ділянка 2

У виділі 40 кварталу 81 Кам'янського лісництва проводились суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 2.9). На фото 2.10 відображені координати виділу.

Фото 2.9

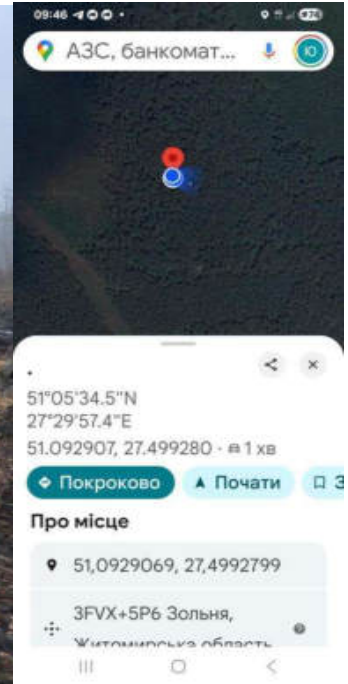

Фото 2.10

Рельєф території виділу рівний, з відсутністю схилів, ділянка безстічна. На обстежуваному виділі поверхня ґрунту зайнята молінією голубою, чорницею, брусницею, куничником. Проективне покриття становить 60%, мозаїчне. На поверхні ґрунту сформована лісова підстилка, що складається з решток трав, листя дерев, дрібних гілок. З території виділу вивезена промислова деревина та порубкові рештки, частина останніх залишилася для перегнивання.

В результаті проходження колісної техніки на поверхні ґрунту спостерігаються колії глибиною 8-10 см. Ґрунтовий покрив не порушені (фото 2.11-2.12).

Фото 2.11

Фото 2.12

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок на ділянці 2, виділу 40, кварталу 81 Кам'янського лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 2.5-2.6).

Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.093128, довгота 27.498814;
- вимір 2 – широта 51.093098, довгота 27.499264.

Як показують результати вимірювань, до глибини 42,5-45,0 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

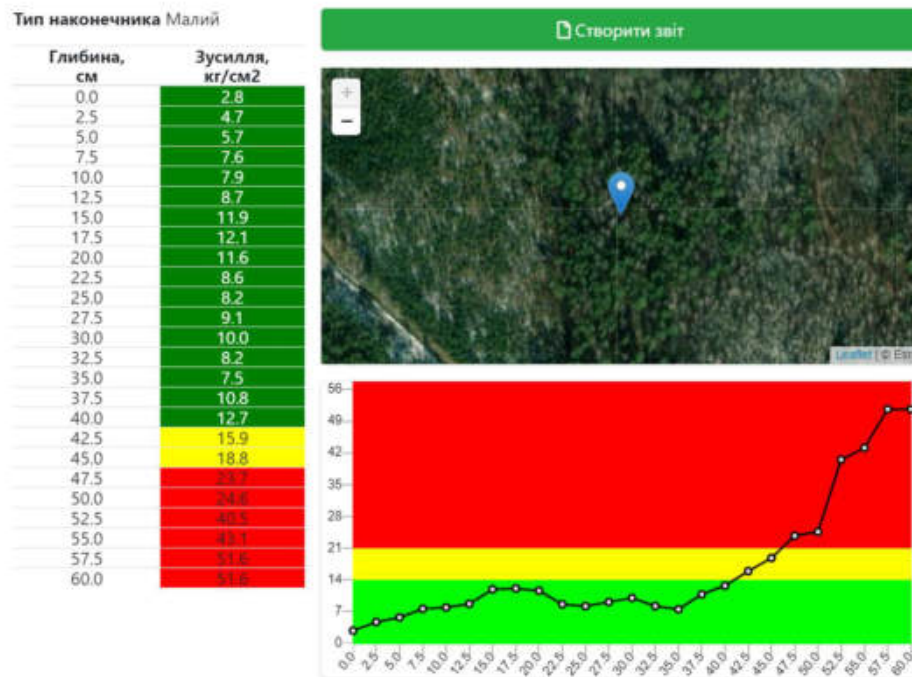

Рис. 2.5. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 2, виділу 40, кварталу 81 Кам'янського лісництва, вимір 1

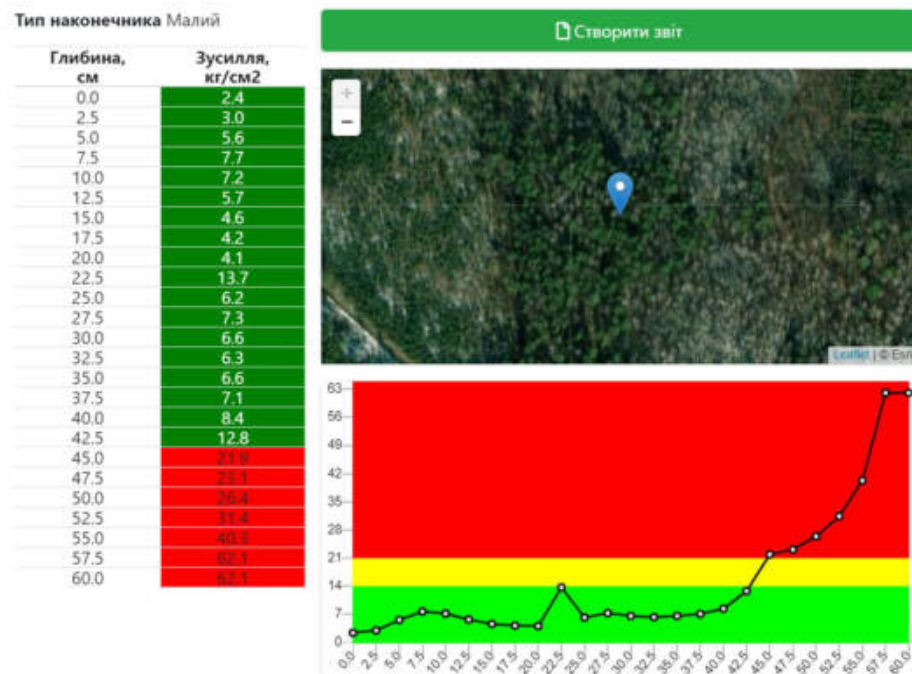

Рис. 2.6. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 2, виділу 40, кварталу 81 Кам'янського лісництва, вимір 2

Кам'янське лісництво, квартал 81, виділ 40, ділянка 3

У виділі 40 кварталу 81 Кам'янського лісництва проводились суцільні санітарні рубки сосни звичайної (фото 2.13). На фото 2.14 відображені координати виділу.

Фото 2.13

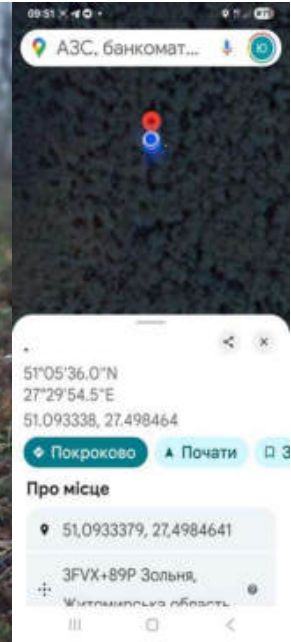

Фото 2.14

Рельєф території виділу рівний, з відсутністю схилів, ділянка безстічна. На обстежуваному виділі поверхня ґрунту вкрита молінія голуба, брусниці, чорниці, багна. Проективне покриття становить 60%. На поверхні ґрунту сформована лісова підстилка, що складається з решток трав, листя дерев, дрібних гілок. Лісова підстилка (у нижній частині) напіврозкладена. З території виділу вивезена промислова деревина та порубкові рештки, частина останніх залишилася для перегнивання.

В результаті проходження колісної техніки на поверхні ґрунту спостерігаються колії глибиною 8-10 см. Лісова підстилка і ґрунтовий покрив не порушені (фото 2.15-2.16).

Фото 2.15

Фото 2.16

Вимірювання щільності після проведення суцільної санітарної на ділянці 3, виділу 40, кварталу 81 Кам'янського лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 2.7-2.8). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.093349, довгота 27.498716;
- вимір 2 – широта 51.093285, довгота 27.498522.

Як показують результати вимірювань, до глибини 12,5-25,5 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

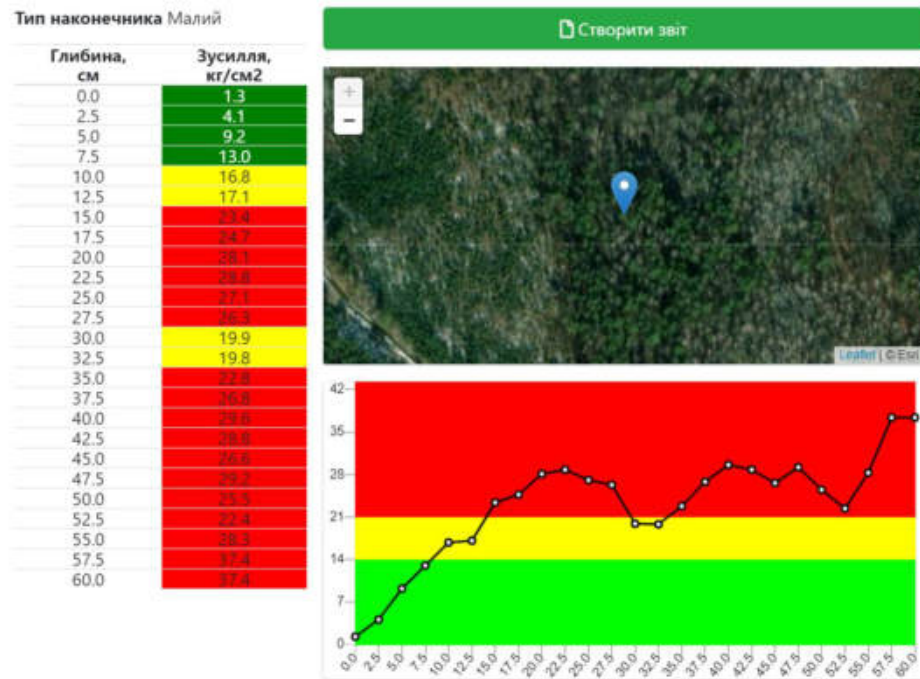

Рис. 2.7. Показники щільності ґрунтового покриття на ділянці 2, виділу 12, кварталу 62 Кам'янського лісництва вимір 1

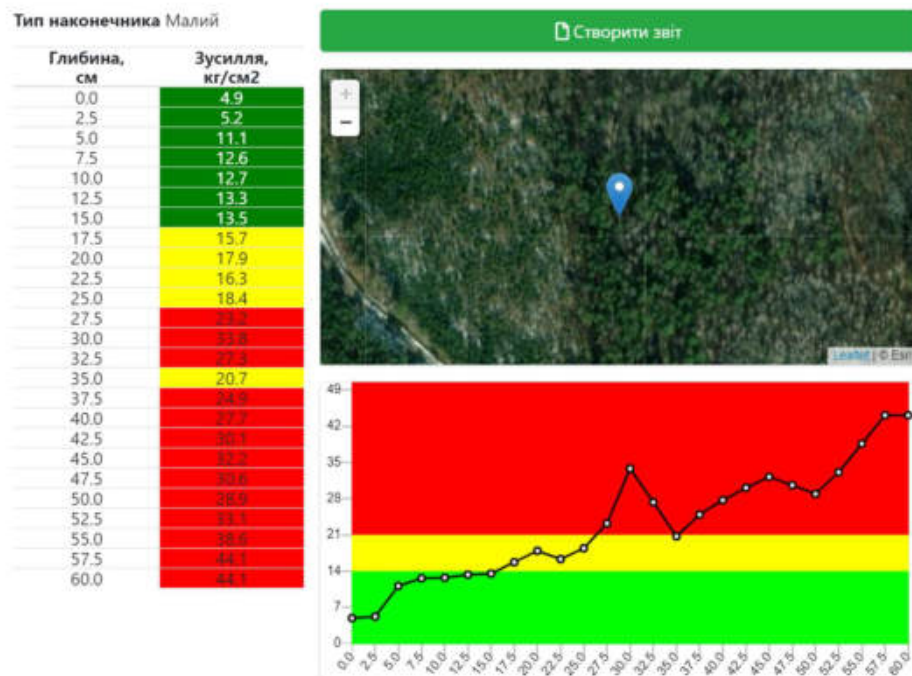

Рис. 2.8. Показники щільності ґрунтового покриття на ділянці 2, виділу 12, кварталу 62 Кам'янського лісництва вимір 2.

Олевське лісництво, квартал 21, виділ 33, ділянка 1

У виділі 33 кварталу 21 Олевського лісництва проводились суцільні санітарні рубки сосни та берези звичайної (фото 2.17). На фото 2.18 відображені координати виділу.

Фото 2.17

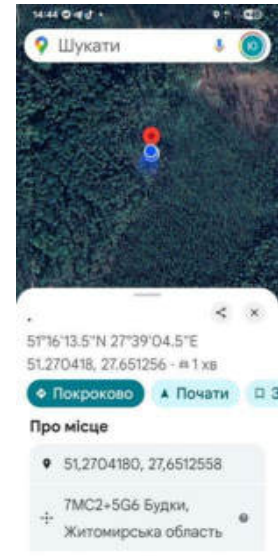

Фото 2.18

Рельєф території рівний, спокійний, з відсутністю якихось виразних форм мезорельєфу, крутих схилів. На території живий надґрунтовий покрив (проективне покриття 40%), складається з молінії голубої, чорниці, брусниці. На поверхні ґрунту сформований шар лісової підстилки, який складається з хвої, листя, дрібних гілок, трав та інших решок рослин. На виділі лісова підстилка має потужність 5-7 см. На території виділу порубочні рештки складені у купи. В результаті проходження колісної техніки на поверхні ґрунту спостерігаються колії глибиною 9-12 см. Лісова підстилка і ґрунтовий покрив не порушені (фото 2.19-2.20).

Фото 2.19

Фото 2.20

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок на ділянці 1 у виділі 33, кварталу 21 Олевського лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 2.9-2.10). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.270485, довгота 27.650797;
- вимір 2 – широта 51.270470, довгота 27.651175.

Як показують результати вимірювань, до глибини 14,5-18,5 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

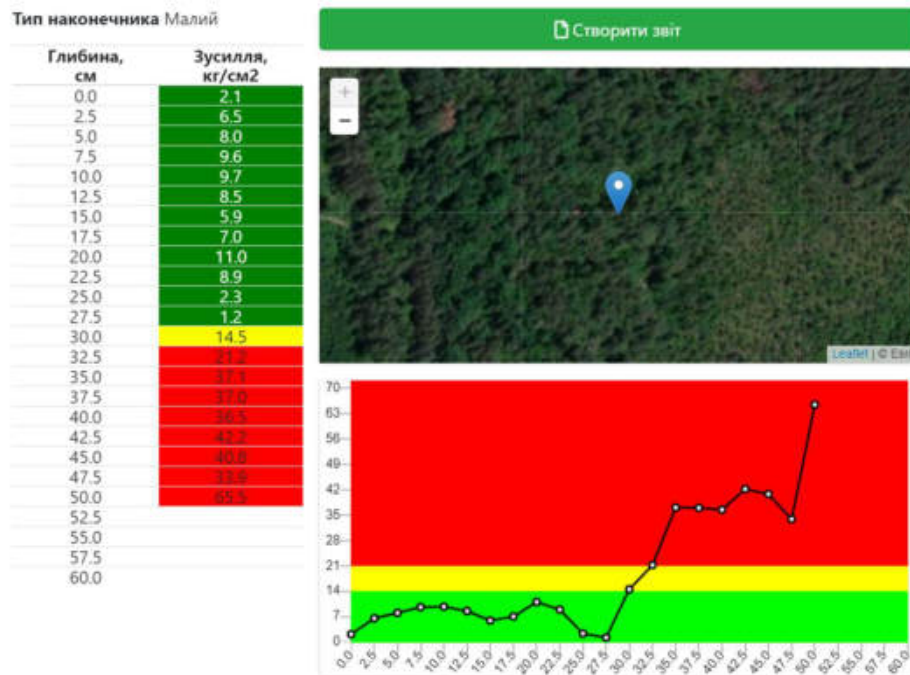

Рис. 2.9. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 1, у виділі 33, кварталу 21 Олевського лісництва, вимір 1

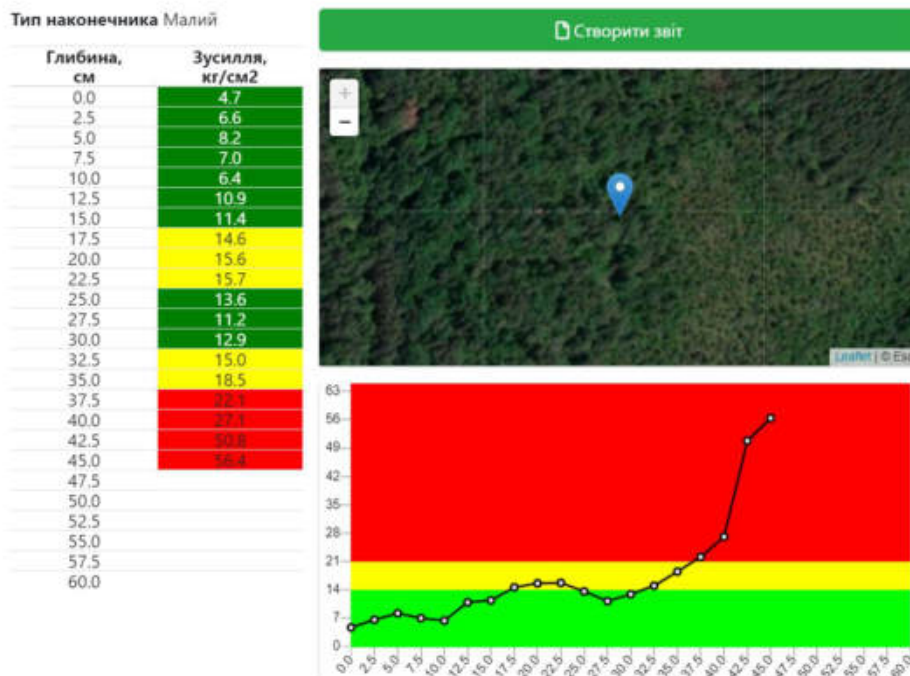

Рис. 2.10. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 1, у виділі 33, кварталу 21 Олевського лісництва, вимір 2.

Хочинське (Юрівське)лісництво, квартал 16, виділ 21, ділянка 1

У виділі 30 кварталу 55 Хочинського (Юрівського) лісництва проводились суцільні санітарні рубки сосни та берези звичайної (фото 2.21). На фото 2.22 відображені координати виділу.

Фото 2.21

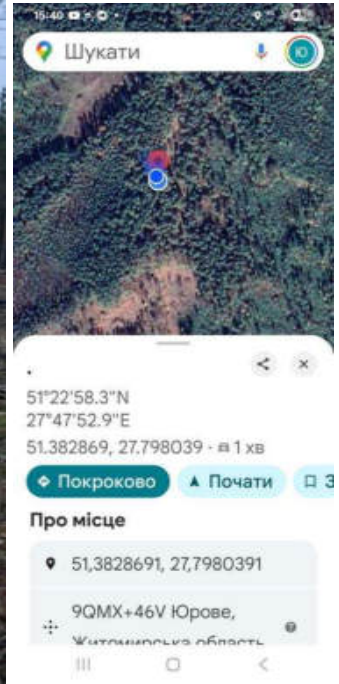

Фото 2.22

Рельєф території рівний, спокійний, з відсутністю якихось виразних форм мезорельєфу, крутих схилів. На поверхні ґрунту сформований шар лісової підстилки, який складається з листя, дрібних гілок, трав, інших рослинних залишків і має потужність 7-10 см. Після вирубки дерев з території виділу була вивезена промислова деревина. Порубочні рештки розкидані по території ділянки. В результаті проходження колісної техніки на поверхні ґрунту спостерігаються колії глибиною 6-8 см. Проведено підготовку ґрунту до створення лісових культур (фото 2.23).

Фото 2.23

Вимірювання щільності після проведення суцільних санітарних рубок на ділянці 1 у виділі 21, кварталу 16 Хочинського (Юрівського) лісництва проводилося у листопаді 2025 року, про що свідчать показники вимірювання, які були завантажені з приладу (рис. 2.11-2.12). Координати точок вимірювання:

- вимір 1 – широта 51.382889, довгота 27.798090;
- вимір 2 – широта 51.382957, довгота 27.797953.

Як показують результати вимірювань, до глибини 17,5-40,0 см у місцях вимірів умови для росту і розвитку рослин сприятливі та задовільні.

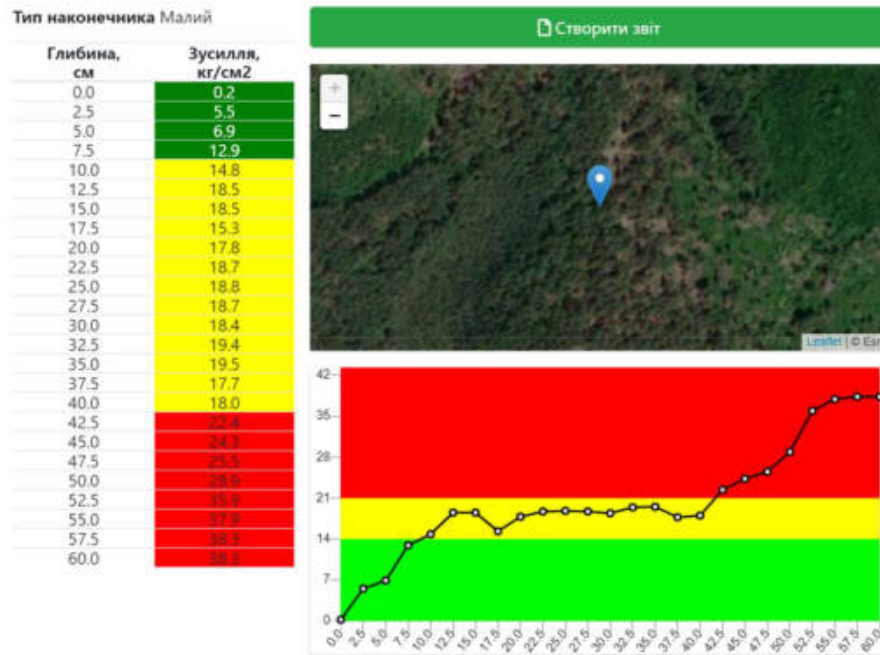

Рис. 2.11. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 1, у виділі 21, кварталу 16 Хочинського (Юрівського) лісництва, вимір 1

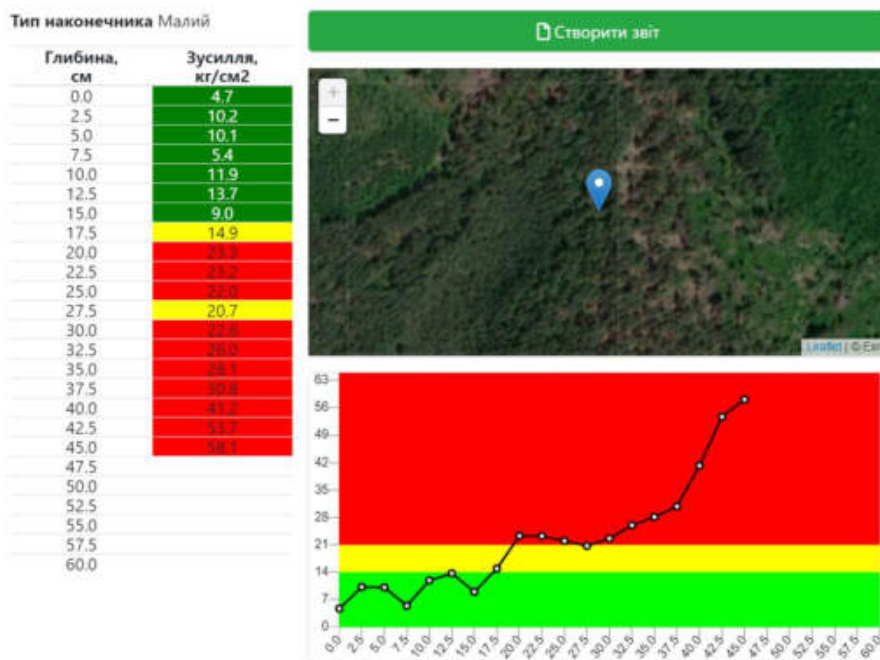

Рис. 2.12. Показники щільності ґрунтового покритву на ділянці 1, у виділі 21, кварталу 16 Хочинського (Юрівського) лісництва, вимір 2

3. ПІСЛЯПРОЄКТНИЙ МОНІТОРИНГ СТАНУ ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ

На території Білокоровицького надлісництва, відповідно до Висновка з оцінки впливу на довкілля від 08.04.2022 № 21/01-2021998528/1 (ДП «Олевське ЛГ») та статей 3, 6, 7, 9 і 14 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», необхідно визначити вплив господарської діяльності на водне середовище під час провадження планованої діяльності.

Визначені водні об'єкти на території господарства, які були репрезентативними для всієї території планованої діяльності та результати досліджень яких можливо застосовувати для характеристики водних ресурсів території.

З цією метою були відібрані проби поверхневих вод та проведенні лабораторні дослідження на визначені показники, які б характеризували можливий вплив на гідрологічний режим господарств, а саме показники кислотності, жорсткості, засоленості, сульфати, хлориди, азот нітритний, азот нітратний, азот амонійний у відібраних пробах води (додаток А).

Проведені лабораторні дослідження стану якості водних об'єктів після виконання планованих робіт з суцільних санітарних рубок на території наступних лісництв, а саме:

- Кам'янське лісництво, квартал 51, виділ 77, річка Уборть;
- Хочинське (Юрівське)лісництво, квартал 70, виділ 1, річка Юрівка.

За результатами досліджень, вміст забруднюючих елементів у всіх досліджуваних пробах не перевищував гранично допустимі концентрації та відповідав нормам НД (додаток А).

Кам'янське лісництво, квартал 51 виділ 77, річка Уборть

У виділі 77 кварталу 51 Кам'янського лісництва були відібрані проби поверхневих вод з річки Уборть (фото 3.1). На фото 3.2 відображені координати точки відбору проби поверхневої води.

Фото 3.1

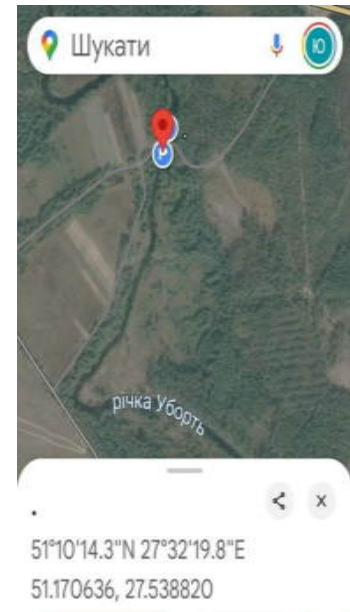

Фото 3.2

Ширина річки Уборть у місці відбору проб води – близько 10 м, глибина – 1,5 м, швидкість течії – 0,2 м/с. Вода прісна, каламутна, без запаху. Температура води + 6°C. Територія поверхні річки поросла водною та прибережною рослинністю із заростями очерету, осок, колишу, рогозів та інші травами, вздовж берегів трапляються дерева та чагарники. Ширина водозахисної лісосмуги вздовж берегів становить близько 150 м. На рисунку 3.1 відображено точку відбору проби води з річки на картографічній основі.

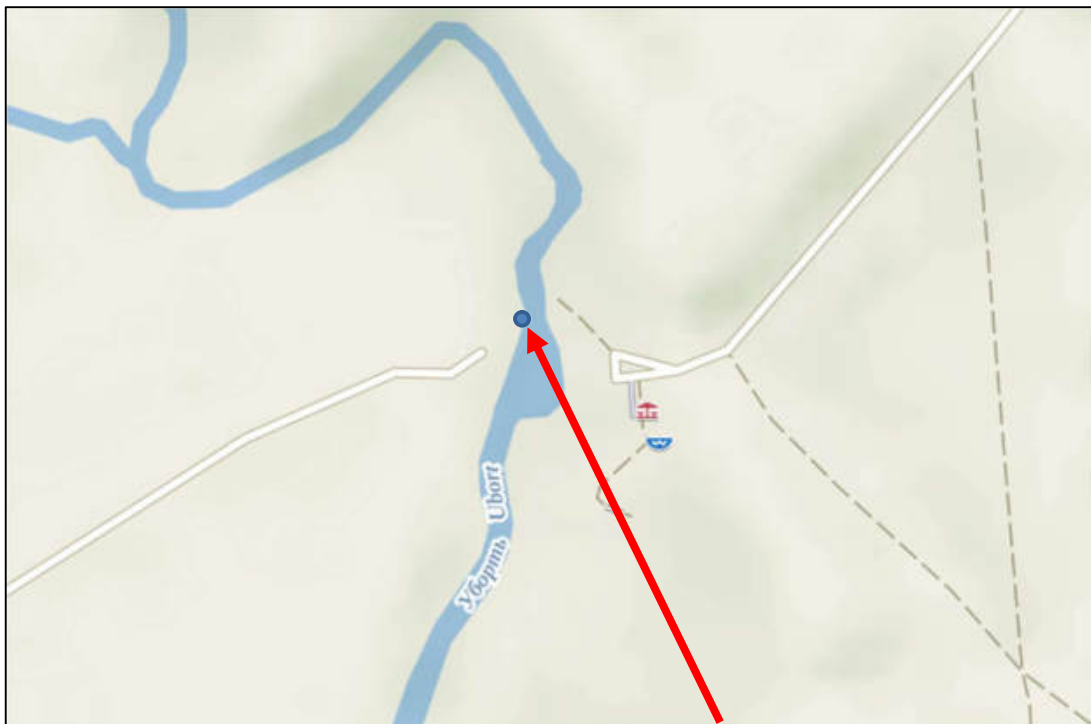

Рис. 3.1. Точка відбору проби води з річки Уборть

Об'єкт № 1 післяпроектного моніторингу на території Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» – виділ 77 кварталу 51 Кам'янського лісництва. Рельєф території виділу горбистий. Виділ знаходиться у площі водозбору річки Уборть.

Уборть – річка в Звягельському та Коростенському районах Житомирської області (Україна) (рис. 3.2). Тече територією Поліської низовини. Права притока Прип'яті (басейн Дніпра). Довжина річки Уборті 292 км, площа водозбірного басейну – 5820 км². Серед ширина річища 10-15 м, у пониззі 50-60 м; течія повільна, похил річки 0,34м/км. Річкова долина майже по всій довжині невиразна. Заплава двостороння, переважно заболочена, розчленована старицями та осушувальними каналами. Річище звивисте, у нижній течії утворює меандри, є острови. Основне живлення снігове та дощове. Характерна весняна повінь (до 50 % річного стоку). Річка сплавна; споруджено ставки.

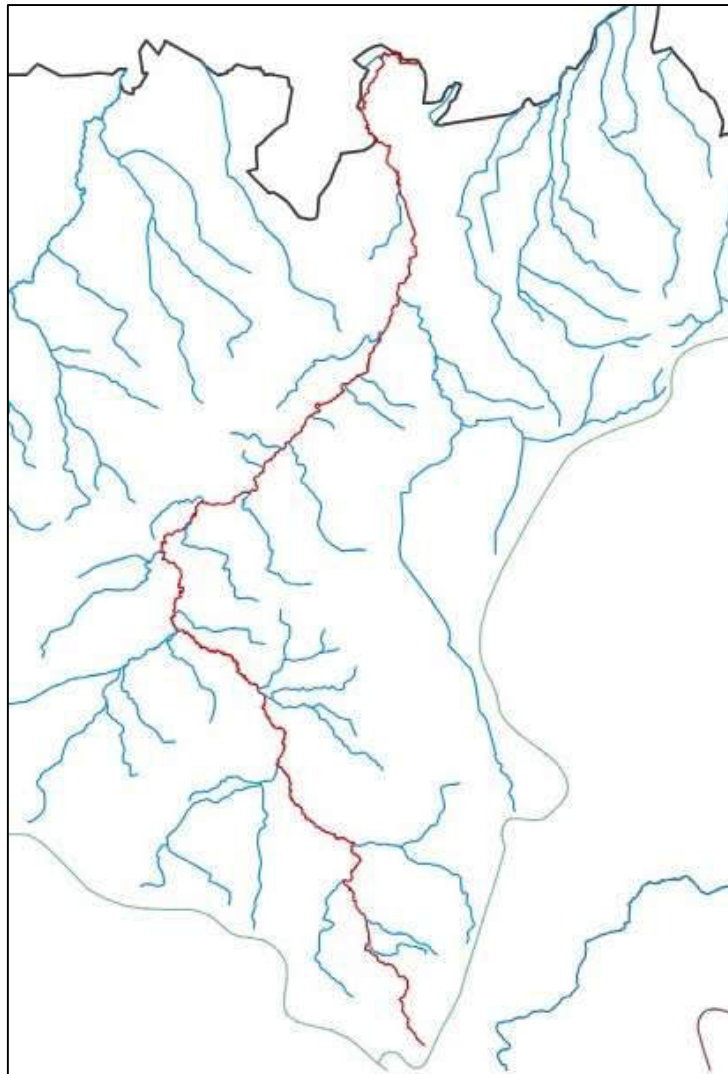

Рис. 3.2. Річка Уборть

Витоки розташовані на південному сході від Яблунівки (колишнє село Цицелівка) біля болота Гали. Спочатку річка тече на північний захід, перед містом Олевськом повертає на північний схід, впадає у Прип'ять.

Хочинське (Юрівське) лісництво, квартал 70 виділ 1, річка Юрівка

У виділі 1 кварталу 70 Хочинського (Юрівського) лісництва були відібрані проби поверхневих вод з річки Юрівка (фото 3.3). На фото 3.4 відображені координати точки відбору проби поверхневої води.

Фото 3.3

Фото 3.4

Ширина річки Юрівка у місці відбору проб води – 20 м, глибина – 21 м, швидкість течії – 0,15 м/с (характерно для малої притоки Уборті). Вода прісна, переважно прозора, без запаху. Температура води + 6°C. Територія поверхні річки чиста, без водної рослинності, вздовж берегів трапляються очерет, кущі й поодинокі дерева. Ширина водозахисної лісосмуги вздовж берегів становить 150 м. На рисунку 3.3 відображено точку відбору проби води з річки на картографічній основі.

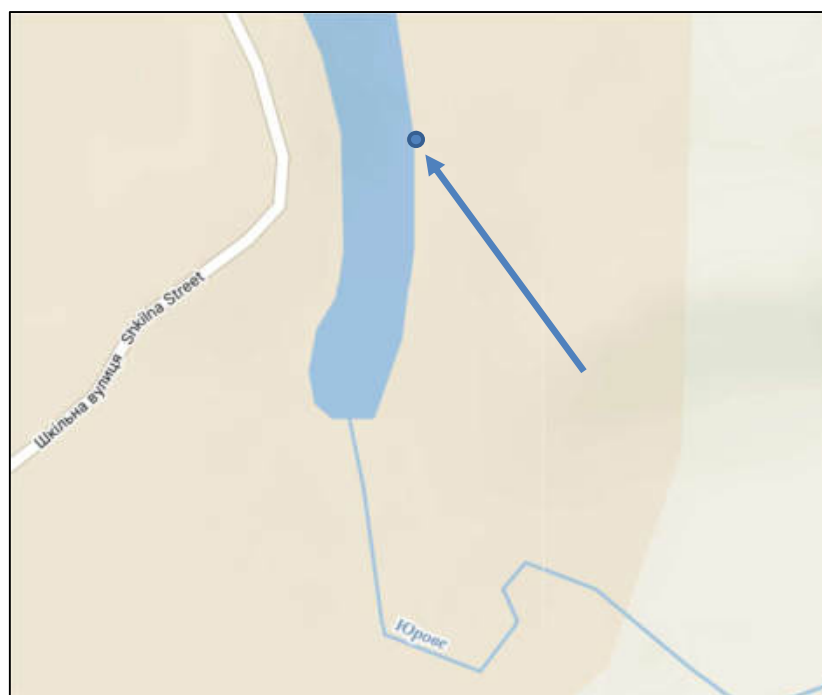

Рис. 3.3. Точка відбору проби води з річки Юрівка

Об'єкт № 2 післяпроектного моніторингу на території Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України» – виділ 1 кварталу 70 Хочинського (Юрівського) лісництва. Рельєф території виділу помірно-хвилястий. Виділ знаходиться у площі водозабору річки Юрівка.

Юрівка – річка в Україні, в Коростенському районі Житомирської області. Ліва притока Уборті (басейн Прип'яті) (рис. 3.4). Довжина річки 16 км, похил річки – 1,8 м/км. Формується з декількох безіменних струмків. Площа басейну 46,0 км².

Юрівка бере початок на південно-західній околиці села Андріївка. Тече на північний схід. У межах села Юрове впадає в річку Уборть, притоку Прип'яті.

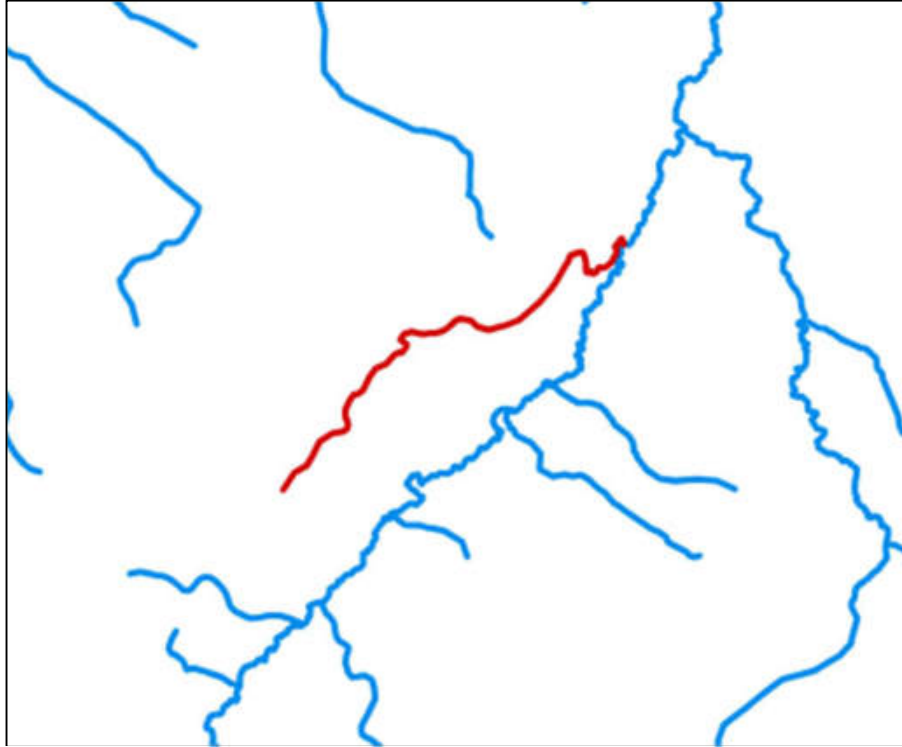

Рис. 3.4. Річка Юрівка на атласі річок

ВИСНОВОК

Післяпроектний моніторинг, проведений у репрезентативних виділах Білокоровицького надлісництва філії «Столичний лісовий офіс» ДП «Ліси України», показав, що розбіжностей між прогнозованим та фактичним впливом господарської діяльності на ґрунтовий покрив не виявлено. Мають місце незначні пошкодження лісової підстилки, техногенні продавлення ґрунту в результаті проходів важкої колісної техніки під час лісорубних робіт. На більшості виділів рельєф рівнинний, на деяких розвинений мезорельєф, але висока поглинаюча здатність ґрунтів легкого гранулометричного складу (супіщаного), потужний шар лісової підстилки, виключають можливість розвитку водної або вітрової ерозії на обстеженій території. На деяких виділах спостерігається початок процесу інтенсивного самовідновлення лісових порід за рахунок росту порід другого ярусу.

Проведено вимірювання щільності ґрунтового покриву на ділянках після вирубки за допомогою щільноміру ґрунту. Результати вимірювань не зафіксували значної твердості та переущільнення ґрунту після проведення суцільних санітарних рубок. Обстежені квартали та виділи були визначені репрезентативними для усієї території надлісництва.

Проведено дослідження впливу господарської діяльності надлісництва на водне середовище під час провадження планованої діяльності. Обстежені водні об'єкти були визначені репрезентативними для всієї території планованої діяльності та знаходяться на відстані 800-1000 м від ділянок планованої діяльності. За результатами досліджень, вміст забруднюючих елементів у всіх досліджуваних пробах поверхневих вод не перевищує гранично допустимі концентрації та відповідає нормам НД.

Ведення лісгосподарської діяльності з дотриманням встановлених законодавством України вимог, що ґрунтуються на багаторічному досвіді лісководів-практиків та сучасних наукових розробках у галузі лісівництва (Санітарні правила в лісах України, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.1995 р. № 555 з доповненнями і змінами), використання машин і механізмів, що забезпечують мінімальне пошкодження ґрунтів з метою збереження їх водно-фізичних властивостей та запобігання ерозійним процесам, не наносить жодної шкоди ґрунтовому покриву лісових масивів, не спричиняє розвиток деградаційних процесів взагалі та процесів ерозії ґрунтів зокрема.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Правила відтворення лісів. Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2007 р. №303. Офіційний вісник України. 2007. № 16.
2. Правила рубок головного користування, Наказ Держкомітету лісового господарства України 23.12.2009 № 364. Офіційний вісник України. 2010. № 6.
3. Санітарні правила в лісах України, Постанова Кабінету Міністрів України від 27.07.1995 р. № 555. Урядовий кур'єр. 1995.
4. Гнатенко О. Ф., Капштик М. В., Петренко Л. Р., Вітвицький С. В. Ґрунтознавство з основами геології. Київ: Оранта, 2005, 648 с.
5. Полупана М. І. Класифікація ґрунтів України. Київ: Аграрна наука, 2005, 300 с.
6. Державне управління науково-організаційним процесом обстеження ґрунтів та їх охорони в Україні у ХХ столітті. Київ: ВІК ПРИНТ, 2015., 152 с.
7. Ґрунтознавство. Природокористування. Спеціальний випуск реферативного журналу «Агропромисловий комплекс України». Київ: ВІК ПРИНТ, 2013, 186 с.
8. Назаренко І. І., Польчина С. М., Нікорич В. А. Ґрунтознавство. Чернівці: Книги – ХХІ, 2004, 400 с.
9. ДСТУ 4077:2001 Якість води. Визначення рН (ISO 10523:1994, MOD). [Чинний до 2026-01-01]. Київ: «Держспоживстандарт», 2003, 10 с.
10. ДСТУ ISO 6059:2003 Якість води. Визначання сумарного вмісту кальцію та магнію. Титрометричний метод із застосуванням етилендіамінтетраоцтової кислоти (ISO 6059:1984, IDT) [Чинний від 2004-07-01]. Київ: «Держспоживстандарт», 2004, 5с.
11. ДСТУ ISO 9297:2007 Якість води. Визначення хлоридів. Титрування нітратом срібла із застосуванням хромату як індикатора (метод Мора) (ISO 9297:1989, IDT). [Чинний від 2007-30-07]. Вид. офіц. Київ: «Держспоживстандарт», 2003, 16 с.
12. ДСТУ ISO 6058:2003 Якість води. Визначання кальцію. Титрометричний метод із застосуванням етилендіамінтетраоцтової кислоти (ISO 6058:1984, IDT) [Чинний від 2003-10-07]. Київ: «Держспоживстандарт», 2004, 12 с.
13. ДСТУ ISO 9963-1:2007 Якість води. Визначення лужності. Частина 1. Визначення загальної та часткової лужності (ISO 9963-1:1994, IDT) [Чинний від 2003-30-07]. Київ: «Держспоживстандарт», 2010, 6 с.
14. ДСТУ 7525:2014 Вода питна. Вимоги та методи контролювання якості. [Чинний від 2014-23-10]. Київ: «Держспоживстандарт», 2015.
15. ДСТУ ISO 6777:2003 Якість води. Визначання нітритів. Спектрометричний метод молекулярної абсорбції (ISO 6777:1984, IDT) [Чинний від 2003-21-07]. Київ: «Держспоживстандарт», 2014.
16. ДСТУ 4078-2001 Якість води. Визначення нітрату. Частина 3. Спектрометричний метод із застосуванням сульфосаліцилової кислоти (ISO 7890-3:1988, MOD) [Чинний до 2026-01-01]. Київ: «Держспоживстандарт», 2003.
17. ДСТУ 4808:2007 Джерела централізованого питного водопостачання. Гігієнічні та екологічні вимоги щодо якості води і правила вибирання [Чинний від 2007-05-07]. Київ: «Держспоживстандарт», 2012.
18. ДСТУ ISO 7887:2003 Якість води. Визначання і досліджування забарвленості (ISO 7887:1994, IDT) [Чинний до 2025-31-12]. Київ: «Держспоживстандарт», 2025.
19. Гігієнічний норматив якості води водних об'єктів для задоволення питних, господарсько-побутових та інших потреб населення. Наказ МОН від 02.05.2022 р. № 721. Офіційний вісник України, №41, 110 с.

ПРОТОКОЛИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ПОВЕРХНЕВОЇ ВОДИ

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
 ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
 «ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ»
 (ДУ «Держґрунтохорона»)

ЗАХІДНИЙ МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ДУ «Держґрунтохорона»
 вул. Ярослава Мудрого, 114, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300
 E-mail: khmelniisky@logu.gov.ua, сайт: www.logu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 38517355
 Свідоцтво про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012:2005 №0257 від 20.12.2024р., видає ТОВ
 «ТЕСТМЕТРСТАНДАРТ»

08/11/2025 №158-2/1/1/405

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
 Володимир СОБКО

ПРОТОКОЛ ДОСЛІДЖЕНЬ №1
 Яко́сті поверхнево́ї води

(назва продукції)

Дата відбору: 29.11.2025р.

Дата проведення випробувань: 08.12–12.12.2025р.

Місце відбору: Білорівницьке надлісництво,
 Кам'янецьке лісництво, квартал 51, виділ 77 – річка
 Уборть.

Проби води відбирались замовником.
 Дата одержання зразку: 05.12.2025 р.

Виробник:

Замовник: ДП «Ліси України», філія «Столичний лісовий офіс»

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

№ з/п	Показники, що визначаються	Методи випробувань	ГДК	Результат	Розмірність
1.	Кислотність (рН)	ДСТУ 4077:2001 ISO10523:1994	6,5-8,5	6,82	од.рН
2.	Жорсткість (Ca ²⁺ +Mg ²⁺)	ДСТУ ISO 6059:2003	≤10,0	1,0	ммоль/дм ³
3.	Сульфати (SO ₄ ²⁻)	ДСТУ 7525:2014	≤250	38,4	мг/дм ³
4.	Хлориди (Cl ⁻)	ДСТУ ISO 9297:2007	≤350	17,5	мг/дм ³
5.	Нітриди (NO ₂ ⁻)	ДСТУ ISO 6777:2003	0,05	0,028	мг/дм ³
6.	Нітрати (NO ₃ ⁻)	ДСТУ 4078:2001 ISO10523:1994	≤50	0,74	мг/дм ³
7.	Амоній(NH ₄ ⁺)	ДСТУ 4808:2007	0,5	0,5	мг/дм ³
8.	Загальна лужність	ДСТУ ISO 9963-1:2007	не нормується	1,84	ммоль/дм ³
9.	Ca ²⁺	ДСТУ ISO 6058:2003	не нормується	26,9	мг/дм ³
10.	Mg ²⁺	ДСТУ ISO 6059:2003	не нормується	8,0	мг/дм ³
11.	Забарвленість	ДСТУ ISO 7887:2003	не нормується	66,5	град.

Випробувальні зразки відповідають вимогам зазначених НД.

Виконавець: Кравець М.М.

Невизначеність вимірювань або похибка розраховуються за вимогою замовника
 Результати дослідження розповсюджуються тільки на зразки піддані випробуванням
 Аналіз проведено згідно діючих нормативних документів

*Тиражування результатів аналізу не дозволяється без дозволу Західного міжрегіонального центру ДУ «Держґрунтохорона»

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
 ДЕРЖАВНА УСТАНОВА
 «ІНСТИТУТ ОХОРОНИ ҐРУНТІВ УКРАЇНИ»
 (ДУ «Держґрунтохорона»)

ЗАХІДНИЙ МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ДУ «Держґрунтохорона»
 вул. Ярослава Мудрого, 114, м. Кам'янець-Подільський, Хмельницька область, 32300
 E-mail: khmelnsky@iogu.gov.ua, сайт: www.iogu.gov.ua, код згідно з СДРПОУ 38517355
 Свідчення про відповідність системи вимірювань вимогам ДСТУ ISO 10012:2005 №0257 від 20.12.2024р., видане ТОВ
 «ТЕСТМЕТРСТАНДАРТ»

2025р. № 158-2/01/1406

ПРОТОКОЛ ДОСЛІДЖЕНЬ №2
Якості поверхневої води
 (назва продукції)

Дата відбору: 29.11.2025р.

Дата проведення випробувань: 08.12– 12.12.2025 р.

Місце відбору: Білокоровицьке надлісництво,
 Хочинське (Юрівське) лісництво, квартал 70, виділ 1
 – річка Юрівка.

Проби води відбирались замовником.

Дата одержання зразку: 05.12.2025 р.

Виробник:

Замовник: ДП «Ліси України», філія «Столичний лісовий офіс»

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ:

№ з/п	Показники, що визначаються	Методи випробувань	ГДК	Результат	Розмірність
1.	Кислотність (рН)	ДСТУ 4077-2001 ISO10523:1994	6,5-8,5	6,75	од.рН
2.	Жорсткість ($\text{Ca}^{2+} + \text{Mg}^{2+}$)	ДСТУ ISO 6059:2003	$\leq 10,0$	0,41	ммоль/дм ³
3.	Сульфати (SO_4^{2-})	ДСТУ 7525:2014	≤ 250	21,6	мг/дм ³
4.	Хлориди (Cl ⁻)	ДСТУ ISO 9297:2007	≤ 350	12,8	мг/дм ³
5.	Нітрити (NO_2^-)	ДСТУ ISO 6777:2003	0,05	0,01	мг/дм ³
6.	Нітрати (NO_3^-)	ДСТУ 4078-2001 ISO10523:1994	≤ 50	0,7	мг/дм ³
7.	Амоній (NH_4^+)	ДСТУ 4808:2007	0,5	0,65	мг/дм ³
8.	Загальна лужність	ДСТУ ISO 9963-1:2007	не нормується	0,96	ммоль/дм ³
9.	Ca^{2+}	ДСТУ ISO 6058:2003	не нормується	9,6	мг/дм ³
10.	Mg^{2+}	ДСТУ ISO 6059:2003	не нормується	4,1	мг/дм ³
11.	Забарвленість	ДСТУ ISO 7887:2003	не нормується	68,0	град.

Випробувальні зразки відповідають вимогам зазначених НД.

Виконавець: Кравець М.М.

Невизначеність вимірювань або похибка розраховуються за вимогою замовника

Результати дослідження розповсюджуються тільки на зразки піддані випробуванням

Аналіз проведено згідно діючих нормативних документів

*Тиражування результатів аналізу не дозволяється без дозволу Західного міжрегіонального центру ДУ «Держґрунтохорона»